

Посібник медіатора:

професійний ДОВІДНИК

УДК 005.574(035)

П-61

*Рекомендовано до друку ВНЗ Університету економіки та права «КРОК»
(протокол № 6 від «06» березня 2025 р.)*

Рецензенти:

Гаврилюк Руслана Олександрівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Кармаза Олександра Олександрівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри Університету штучного інтелекту та цифровізації, професор Інституту післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Посібник медіатора: професійний довідник / О. Карпова, В. Поліщук, О. Сєдашова, Д. Левченко, К. Карашук / Бізнес Школа КРОК; Київ, Бізнес Школа КРОК, 2025. 77 с.

У посібнику розглянуто законодавство України у сфері медіації, тенденції розвитку та принципи медіації в Україні. Охарактеризовано програму «Магістр медіації та менеджмент конфліктів» Бізнес Школи КРОК. Розкрито статус медіатора, проаналізовано вимоги, підготовку та реєстр медіаторів. Визначено засади професійної етики медіаторів та акцентовано увагу на Кодексі етики медіатора Бізнес Школи КРОК. Розкрито процедури медіації, особливості підготовки до медіації, проведення медіації та статус сторін, завершення медіації та формалізацію результатів медіації. Охарактеризовано моделі та стилі медіації, визначено медіаційні техніки. Окремий розділ присвячено документам медіатора з пропозицією відповідних зразків. Посібник буде корисним для осіб, які навчаються на медіаторів, практикуючим медіаторам та іншим зацікавленим сферою медіації та вирішення конфліктів особам.

ISBN 978-966-170-103-7

© Бізнес Школа КРОК, 2025

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Карпова Ольга, магістр медіації та менеджменту конфліктів, директор Бізнес Школи КРОК, медіаторка, членкиня Національної асоціації медіаторів України, розробник освітньої магістерської програми «Медіація та менеджмент конфліктів» Бізнес Школи КРОК.

Поліщук Вікторія, викладач кафедри менеджменту та інноваційного розвитку Бізнес Школи КРОК, адвокatesa, медіаторка.

Сєдашова Оксана, PhD, доцент кафедри менеджменту та інноваційного розвитку Бізнес Школи КРОК, бізнес-тренер, практикуючий організаційний психолог, Certificated NLP Master-Practitioner, міжнародний радник з медіації, Міжнародний Амбасадор по креативності (ООН), сертифікований фасилітатор, експерт Українського Культурного Фонду, викладач Вищої Школи Адвокатури НААУ, TEDx спікер.

Левченко Діана, PhD, старший викладач кафедри менеджменту та інноваційного розвитку Бізнес Школи КРОК.

Каращук Катерина, медіаторка, бізнес-медіаторка, адвокatesa, приватна виконавиця виконавчого округу м. Києва, Голова Комітету з медіації та інших видів альтернативного врегулювання спорів при РПВУ, Голова ГО «Асоціація медіаторів-правників України», тренер-викладач, магістр економіки, член міжнародної Асоціації психологів та тренерів експертів, Голова Первинної організації Всеукраїнської професійної спілки «Національної спілки приватних виконавців» у м. Києві, заступник Голови редакційної колегії Вісника АПВУ, викладач Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна».

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. МЕДІАЦІЯ.UA	6
1.1. Законодавство України у сфері медіації	6
1.2. Програма «Магістр медіації та менеджмент конфліктів» Бізнес Школи КРОК	10
1.3. Тенденції розвитку медіації в Україні	11
1.4. Принципи медіації в Україні	12
РОЗДІЛ 2. СТАТУС МЕДІАТОРА	16
2.1. Вимоги, підготовка та реєстри медіаторів	16
2.2. Права та обов'язки медіатора	18
2.3. Кодекс етики медіатора	19
2.4. Відповідальність медіатора	23
РОЗДІЛ 3. ПРОЦЕДУРА МЕДІАЦІЇ	27
3.1. Етапи процедури медіації	27
3.1.1. Підготовка до медіації	27
3.1.2. Проведення медіації та статус сторін	28
3.1.3. Завершення медіації	30
3.1.4. Формалізація та виконання результатів медіації	30
3.2. Моделі та стилі медіації	32
3.3. Медіаційні техніки	34
РОЗДІЛ 4. ДОКУМЕНТИ МЕДІАТОРА	37
4.1. Зразок 1 Договору про проведення медіації	38
4.2. Зразок 2 Договору про проведення медіації	46
4.3. Зразок 3 Договору про надання консультаційних послуг (проведення процедури медіації)	51
4.4. Зразок Акту приймання-виконання надання інформаційно-консультаційної послуги (проведення Процедури медіації)	58
4.5. Зразок Додатку до договору про надання інформаційно-консультаційних послуг (проведення процедури медіації)	60
4.6. Зразок 1 Запрошення на медіацію	63
4.7. Зразок 2 Запрошення на медіацію	64
4.8. Зразок 3 Запрошення на медіацію	65
4.9. Зразок 1 Заяви про вихід з медіації (Повідомлення)	66
4.10. Зразок 2 Заяви про вихід з медіації (Повідомлення)	67
4.11. Зразок 1 Заяви на вступ ко-медіатора	68

4.12. Зразок 2 Заяви про залучення ко-медіатора в процедуру медіації	69
4.13. Зразок 1 Угоди за результатами медіації	71
4.14. Зразок 2 Угоди за результатами медіації	73
5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75

РОЗДІЛ 1. МЕДІАЦІЯ.UA

1.1. Законодавство України у сфері медіації

Медіація почала з'являтися на початку кожної цивілізації (китайської, давньогрецької, ісламської чи будь-якої іншої), коли старійшини намагалися вирішити суперечки неупереджено та мирно. Ключова особливість, як тоді, так і зараз, полягала в тому, що учасники спору повинні брати участь та самі розробляти рішення, без нав'язування його їм. У традиційних суспільствах, в першу чергу, був наголос на примиренні, а не на конфронтації, що було природним процесом та сприяло соціальному порядку¹.

З розвитком законодавства медіація пішла на спад, а роль судових спорів почала зростати. Сучасне відродження медіації часто пов'язують із кампаніями за громадянські права 1960-х років у Сполучених Штатах Америки, після яких медіація розвинулась для розгляду скарг громади. Зростання ролі медіації відбувалося в інших частинах світу, зокрема, Австралія була однією з перших країн, яка прийняла в правову систему інститут медіації².

В Україні нова професія медіатор виникла на початку 2000-х років. Медіатор, це професія яка знаходиться на стику різних областей діяльності: юриспруденції, менеджменту, психології, соціології, конфліктології, та інших. Медіація та альтернативне вирішення спорів (далі – ADR) – це найважливіший інструмент не тільки врегулювання суперечок, а й їх попередження. Інтеграція медіації в діяльність корпорацій, компаній, організацій, лікарень, шкіл – це прояв стратегічного підходу до управлінської діяльності. Медіація та ADR – важливі елементи ризик-менеджменту. Разом з тим широкомасштабна інтеграція медіації – це дуже складне завдання.

Довгий час медіація в Україні не була врегульована спеціальним законодавством. Фактичний процес нормативної регламентації медіації в Україні розпочався підписанням Україною Конвенції Організації Об'єднаних Націй про Міжнародні угоди про врегулювання спорів за результатами медіації (або Сінгапурська конвенція про медіацію). Наступним кроком стало формування спеціального закону у сфері медіації, який би визначав положення Сінгапурської конвенції про медіацію в національну правову систему.

Спеціальний Закон України «Про медіацію» від 16 листопада 2021 року № 1875-IX закріпив на законодавчому рівні можливості проведення процедури медіації, яка полягала, згідно законопроекту, у добровільному позасудовому врегулюванні конфлікту (спору) шляхом переговорів між його сторонами, за допомогою медіатора^{3 4}.

¹ Ravenscroft D. The Evolution of Mediation. Global law experts. 2023. URL: <https://globallawexperts.com/the-evolution-of-mediation/>

² Ravenscroft D. The Evolution of Mediation. Global law experts. 2023. URL: <https://globallawexperts.com/the-evolution-of-mediation/>

³ Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про медіацію» 1875-IX від 16.11.2021. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. 2022. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68877

⁴ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

Сучасне законодавство про медіацію ґрунтується на Конституції України (стаття 124 гарантує можливість визначеності законом обов'язкового досудового порядку урегулювання спору)⁵ і складається з Закону України «Про медіацію» та інших нормативно-правових актів. Якщо міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, передбачені інші правила, ніж ті, що встановлені Законом України «Про медіацію», застосовуються правила міжнародних договорів України⁶.

Прийнята в грудні 2018 року Конвенція Організації Об'єднаних Націй про Міжнародні угоди про врегулювання спорів за результатами медіації (Сінгапурська конвенція про медіацію), застосовується до міжнародних мирових угод, укладених у результаті медіації. Конвенція встановлює узгоджену правову базу для права посилаючись на мирові угоди, а також для їх примусового виконання. Конвенція є інструментом сприяння міжнародній торгівлі та просування медіації як альтернативного та ефективного методу вирішення торговельних суперечок. Будучи обов'язковим міжнародним інструментом, результати прийняття Конвенції також пов'язують із стабільністю у міжнародній структурі посередництва, тим самим сприяючи досягненню Цілей сталого розвитку⁷. На жаль, в Україні нині не ратифіковано Сінгапурську конвенцію про медіацію, що негативно впливає на правове забезпечення інституту медіації.

Також на рівні європейського співтовариства існують інші нормативні акти, наприклад, Директива 2008/52/ЄС Європейського парламенту та Ради від 21 травня 2008 р. «Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах», дія якої поширюється на міжнародні спори у цивільних, у тому числі сімейних, і комерційних справах⁸. Керівні принципи № 14 для кращого виконання наявних Рекомендацій Комітету Міністрів щодо медіації в сімейних справах і щодо медіації в цивільних справах (Європейська комісія з ефективності правосуддя) спрямовані на забезпечення кращого впровадження міжнародних правових інструментів Ради Європи щодо ефективності та справедливості правосуддя⁹. Також існують Керівні принципи № 15 для кращого виконання наявної Рекомендації щодо альтернатив судовому розгляду спорів між адміністративними органами і сторонами-приватними особами (Європейська комісія з ефективності правосуддя)¹⁰.

⁵ Конституція України від 28.06.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

⁶ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁷ United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation (New York, 2018) (the "Singapore Convention on Mediation"). United Nations: official website. 2025. URL: https://uncitral.un.org/en/texts/mediation/conventions/international_settlement_agreements

⁸ Mediation Directive 2008/52/EC. European Parliament: official website. 2025. URL: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/226405/EPRS_ATAG_627135_Mediation_Directive-FINAL.pdf

⁹ CEPEJ(2007)14: European Commission for the Efficiency of Justice, Strasbourg, 7 December 2007. European Commission: official website. 2025. URL: <https://rm.coe.int/16807475b6>

¹⁰ CEPEJ(2007)15: European Commission for the Efficiency of Justice, Strasbourg, 7 December 2007. European Commission: official website. 2025. URL: <https://rm.coe.int/1680747683>

Повертаючись до законодавства України, слід виділити, що дія Закону України «Про медіацію» поширюється на суспільні відносини, пов'язані з проведенням медіації з метою запобігання виникненню конфліктів (спорів) у майбутньому або врегулювання будь-яких конфліктів (спорів), у тому числі цивільних, сімейних, трудових, господарських, адміністративних, а також у справах про адміністративні правопорушення та у кримінальних провадженнях з метою примирення потерпілого з підозрюваним (обвинуваченим). Законодавством можуть передбачатися особливості проведення медіації в окремих категоріях конфліктів (спорів). Медіація може бути проведена до звернення до суду, третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу або під час досудового розслідування, судового, третейського, арбітражного провадження, або під час виконання рішення суду, третейського суду чи міжнародного комерційного арбітражу¹¹.

Станом на початок 2025 року процесуальне законодавство України не визначає процедуру медіації як обов'язкову стадію у сфері судочинства. Згідно Цивільного процесуального кодексу України, сторони можуть примиритися, у тому числі шляхом медіації, на будь-якій стадії судового процесу. У цивільному процесі на етапі підготовчого засідання суд може з'ясувати чи бажають сторони провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації. В позитивному випадку, суд може оголосити перерву у підготовчому засіданні якщо сторони домовилися провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації. Також суд зобов'язаний зупинити провадження у справі у разі звернення обох сторін з клопотанням про зупинення провадження у справі у зв'язку з проведенням медіації¹². Відповідні положення містяться і в Господарському процесуальному кодексі України та Кодексі адміністративного судочинства України, який також визначає, що сторони можуть досягнути примирення, у тому числі шляхом медіації, на будь-якій стадії судового процесу, що є підставою для закриття провадження в адміністративній справі. При цьому, у адміністративному судочинстві проведення медіації не впливає на перебіг строку звернення до адміністративного суду¹³. Кримінальний процесуальний кодекс України не містить жодних положень про медіацію, закріплюючи єдине поняття «примирення». В разі третейського розгляду з метою захисту майнових і немайнових прав та охоронюваних законом інтересів фізичних та юридичних осіб, третейський суд на початку розгляду повинен з'ясувати у сторін можливість закінчити справу мировою угодою, у тому числі досягнутою шляхом медіації, та в подальшому сприяти вирішенню спору шляхом укладення мирової угоди на всіх стадіях процесу. При третейському розгляді сторони мають право провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації¹⁴.

¹¹ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

¹² Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41, 42. Ст. 492.

¹³ Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35-36, № 37. Ст. 446.

¹⁴ Про третейські суди: Закон України від 11 травня 2004 року № 1701-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 35. Ст. 412.

Основними суб'єктами підзаконного регулювання медіації в Україні є Міністерство соціальної політики України, Міністерство юстиції України, Національне агентство України з питань державної служби, Координаційний центр з надання правничої допомоги. Ці органи приймають підзаконні акти у сфері медіації, компетенції медіатора, взаємодії медіації з іншими сферами. Наприклад, Наказом Міністерства соціальної політики України 03 червня 2024 року № 269-Н було затверджено Державний стандарт соціальної послуги медіації, що застосовується під час організації та в процесі надання надавачами соціальних послуг соціальної послуги особам, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах і потребують застосування щодо них та за їх участі заходів із профілактики ймовірного (що може виникнути) конфлікту/спору, усунення або мінімізації негативних наслідків наявного (що вже виник) конфлікту/спору, моніторингу та контролю якості її надання¹⁵. Координаційний центр з надання правничої допомоги наказом від 15 серпня 2024 року № 95 затвердив Порядок підтвердження спеціалізації медіатора для надання послуг з медіації, проведення якої забезпечують центри з надання безоплатної правничої допомоги, що визначає механізм підтвердження спеціалізації медіатора, включеного до Реєстру медіаторів, які залучаються центрами з надання безоплатної правничої допомоги, для надання послуг з медіації за відповідними категоріями спорів (конфліктів), у яких проведення медіації забезпечують центри з надання безоплатної правничої допомоги¹⁶.

Загалом, законодавство України у сфері медіації ґрунтується на Конституції України, міжнародних договорах (декларативно на положеннях Конвенції Організації Об'єднаних Націй про міжнародні угоди про врегулювання спорів за результатами медіації, актах на рівні європейського співтовариства), спеціальному Законі України «Про медіацію», процесуальному законодавстві України, інших законах та підзаконних правових актах. Процесуальне законодавство України, станом на 2025 рік, визначає медіацію (цивільне, господарське, адміністративне) не як обов'язкову стадію судочинства, а як можливість сторін судочинства використати медіацію для досягнення примирення. Кримінальний процес не використовує поняття «медіація», однак, процедура примирення міститься у кримінальному процесуальному законодавстві України.

¹⁵ Державний стандарт соціальної послуги медіації: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 03 червня 2024 року № 269-Н. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1160-24#Text>

¹⁶ Порядок підтвердження спеціалізації медіатора для надання послуг з медіації, проведення якої забезпечують центри з надання безоплатної правничої допомоги: затверджено Наказом Координаційного центру з надання правничої допомоги від 15 серпня 2024 року № 95. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0095419-24#Text>

1.2. Програма «Магістр медіації та менеджмент конфліктів» Бізнес Школи КРОК

Більшість провайдерів навчальних програм з медіації в Україні пропонують програми сертифікаційного рівня «Базові навички медіатора». Лише деякі заклади вищої освіти пропонують магістерські програми з медіації, деякі в галузі знань Право, деякі в галузі Менеджменту, деякі в галузі Соціології та психології. Зокрема, освітньо-професійна програма медіація та менеджмент конфліктів, що реалізується в Бізнес Школі КРОК та деяких інших навчальних закладах за напрямком знань менеджмент має базуватися на вимогах стандарту вищої освіти України за спеціальністю 073 «Менеджмент» для другого магістерського рівня вищої освіти. Вимоги до переліку загальних та фахових компетентностей згідно цього стандарту не зовсім дотичні до спеціальності медіація. Тому, для розвитку інституту медіації в Україні слід формувати нові програми та інституції, та розвивати партнерства на новому, глобальному рівні.

Одним з вагомих результатів участі Університету економіки та права КРОК в проєкті MEDIATS стало створення Міжнародного центру медіації (далі – МЦМ) при Бізнес Школі КРОК. Міжнародний Центр Медіації (МЦМ) почав свою роботу в жовтні 2020 року. Передумовою до створення центру став досвід участі команди Бізнес Школи КРОК в міжнародному проєкті ЄС Erasmus + MEDIATS, що покликаний допомогти освітнім установам стати ключовими гравцями в сприянні процесам медіації в Азербайджані, Грузії та Україні для зміцнення демократії та об'єктивного вирішення проблем шляхом оволодіння кращими європейськими практиками. Метою діяльності Міжнародного Центру Медіації є: розвиток медіації як виду діяльності для вирішення проблем в різних сферах, таких як комерційна, трудова медіація за допомогою ненасильницької комунікації, обмін досвідом з міжнародними партнерами, дослідження в медіації, надання навчальних і сертифікаційних послуг з метою підготовки професійних медіаторів; ведення реєстру медіаторів¹⁷.

Завдяки участі в проєкті ЄС Erasmus + MEDIATS Бізнес Школа КРОК відкрила магістерську програму «Медіація та менеджмент конфліктів», і почала її реалізацію, встановила партнерські взаємини з організаціями, що розвивають медіацію, та виступила організатором онлайн-конференцій та інших заходів для розвитку культури медіації в Україні¹⁸.

Магістерська програма «Медіація та менеджмент конфліктів» має наступну структуру¹⁹:

– 1 рік навчання формує загальні, професійні та практичні знання, навички та компетенції (медіатор як професія; психологія розвитку, конфлікти та їх вирішення; комунікація та емоційна компетентність; переговори; фасилітація та коучинг);

¹⁷ Міжнародний центр Медіації Бізнес Школи КРОК. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>

¹⁸ Міжнародний центр Медіації Бізнес Школи КРОК. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>

¹⁹ Магістр з медіації та менеджменту конфліктів. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>

– 2 рік навчання – спеціалізована підготовка та робота над дипломним проектом. Студенти обирають спеціалізацію та виконують дипломну роботу. В рамках навчання передбачається стажування в Нідерландах, Іспанії або Латвії. Також вивчається медіація в різних сферах діяльності (медіація у цивільних спорах, міжнародний комерційний арбітраж, бізнес-медіація, медіація у господарських спорах, медіація у трудових спорах, медіація у сімейних справах).

Магістр з медіації та менеджменту конфліктів володітиме такими навичками та компетенціями по закінченню програми навчання²⁰:

– міжособистісні навички спілкування для роботи в міждисциплінарних і мультикультурних командах;

– аналітичне мислення та здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології для цілого ряду цілей, а саме спілкування з іншими професіоналами, отримання інформації, обміну знаннями тощо;

– критичне мислення, спроможність знаходити та оцінювати різноманітні наукові докази, підтримувати твердження та дії у професійній практиці.

– толерантність до різноманітності та повага до етичної професійної практики.

Загалом, ступінь магістра з медіації та менеджменту конфліктів за програмою Бізнес Школи КРОК покликана задовольнити потребу суспільства та бізнес спільноти в якісній підготовці фахівців у медіації та менеджменті конфліктів для надання послуг у царині цивільного, комерційного, господарського, сімейного права та бізнесу, у сфері інтелектуальної власності, земельних та екологічних спорах, а також для підготовки дослідників у цій сфері²¹.

1.3. Тенденції розвитку медіації в Україні

Судова система України завантажена, що порушує принцип розумності строків у різних видах судочинства, та знижує рівень захисту прав, свобод та законних інтересів. Для якісного пониження навантаження на судову систему, існує медіація як інструмент вирішення конфліктів.

Інститут медіації в Україні знаходиться на стадії становлення, при цьому, набуває все більшої популярності в практичному використанні. За останні роки медіація в Україні змінює статус від новаторського інструменту до процесуально-закріпленої можливості вирішення конфліктів. Вагомим кроком до визначення інституту медіації в Україні стало прийняття в 2021 році Закону України «Про медіацію». Однак, саме відповідних змін потребує процесуальне законодавство України, адже медіація залишається не обов'язковою стадією, а лише можливістю сторін до альтернативного способу вирішення конфлікту. При вирішенні окремих видів спорів (сімейні, трудові тощо) медіація має бути як обов'язкова стадія вирішення конфлікту. Також слід виділити проблему

²⁰ Магістр з медіації та менеджменту конфліктів. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>

²¹ Магістр з медіації та менеджменту конфліктів. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>

гармонізації міжнародного та європейського законодавства в національну систему, адже основні норми міжнародного регулювання медіації, станом на 2025 рік, не ратифіковані Україною.

Існує проблема в забезпеченні діяльності медіаторів, зокрема, в Україні немає реєстру медіаторів в Україні як загальнодержавного реєстру. Реєстр медіаторів дозволить, в певній мірі, стандартизувати медіаційну діяльність та контролювати діяльність медіаторів. Щодо інших тенденцій стандартизації, то в 2024 році в Україні Національним агентством кваліфікацій схвалено Професійний стандарт Трудовий медіатор (медіатор трудових спорів)²². Інших стандартів у сфері діяльності медіатора немає, окрім того, у відомостях про професійні стандарти немає професії «медіатор»²³.

Потребує змін освітня сфера в Україні щодо розширення обізнаності суспільства про медіацію. Предмет із загального вивчення медіації слід впроваджувати в освітні програми з менеджменту, правознавства, психології.

Загалом, тенденціями розвитку медіації в Україні є зміни до правового регулювання та гармонізація законодавства до європейських та міжнародних стандартів, якісна стандартизація професії медіатора, освітня обізнаність громадян про інститут медіації. Ці виклики є актуальними, та вимагають комплексної діяльності держави, медіаторів, освітніх суб'єктів та громадськості щодо інтеграції інституту медіації в суспільний простір.

1.4. Принципи медіації в Україні

Згідно Закону України «Про медіацію», медіація проводиться за взаємною згодою сторін медіації з урахуванням принципів добровільності, конфіденційності, нейтральності, незалежності та неупередженості медіатора, самовизначення та рівності прав сторін медіації. Принципи медіації поширюються на стадію підготовки до медіації²⁴.

Система принципів, закріплених у законодавстві не є повною, адже виражає не загальну сукупність засад, на основі яких працює медіатор та реалізується ціль медіації. Медіація забезпечує площадку для дискусії та атмосферу довіри, в якій сторони досягають розуміння, стають більш зрозумілими одне одній та працюють разом, щоб досліджувати варіанти вирішення. Вирішуючи суперечки в медіації, сторони самі визначають, що є важливим і, зрештою, яким вони вбачають результат та вихід з ситуації. Хоча переваги медіації дещо відрізняються в залежності від характеру спору та застосовуваної моделі медіації, нижче наведено деякі принципи або ж переваги, які зазвичай пов'язані з медіацією.

²² Професійний стандарт Трудовий медіатор (медіатор трудових спорів): протокол № 05/03/24-4 від 05.03.2024. Національне агентство кваліфікацій: офіційний веб-сайт. 2025. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/597-profstandart_trudovij_mediator_pogodzenij_05032024.pdf

²³ Відомості про професійні стандарти. Національне агентство кваліфікацій: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandarts>

²⁴ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

До принципів медіації в Україні належать:

ДОБРОВІЛЬНІСТЬ. Участь у медіації є добровільним волевиявленням учасників медіації. Ніхто не може бути примушений до врегулювання конфлікту (спору) шляхом проведення медіації. Сторони медіації та медіатор можуть у будь-який момент відмовитися від участі в медіації. Участь сторони в медіації не може вважатися визнанням такою стороною вини, позовних вимог або відмовою від позовних вимог²⁵. Добровільність проявляється на всіх етапах медіації, адже сторони самостійно вирішують, чи брати участь у медіаційному процесі, на якому етапі припинити медіацію, а також мають право вільно прийняти або відхилити фінальну пропозицію щодо медіаційної угоди.

КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ. Медіатор та інші учасники медіації, а також суб'єкт, що забезпечує проведення медіації, не мають права розголошувати конфіденційну інформацію, якщо інше не встановлено законом або якщо всі сторони медіації не домовилися у письмовій формі про інше. Якщо медіатор отримав від однієї із сторін конфіденційну інформацію, він може розкрити таку інформацію іншій стороні (сторонам) лише за згодою сторони, яка надала таку інформацію. У разі пред'явлення стороною медіації вимог до медіатора щодо невиконання чи неналежного виконання ним умов договору про проведення медіації медіатор звільняється від обов'язку збереження конфіденційної інформації в межах, необхідних для захисту його прав та інтересів. У такому разі суд, інші органи чи посадові особи, які розглядають вимоги сторони медіації до медіатора або яким стало відомо про пред'явлення таких вимог, зобов'язані вжити заходів для унеможливлення доступу сторонніх осіб до конфіденційної інформації та її розголошення²⁶. У той час як судові позови є публічними документами, те, що відбувається під час медіації, може залишатися конфіденційним за домовленістю. Незалежно від того, чи відбувається медіація до чи після подання позову, будь-яка форма спілкування, створена під час медіації, зазвичай є неприпустимим доказом і медіатор не може бути свідком в суді. Конфіденційність є базовим принципом аспектом медіаційної сесії. Важливо, щоб медіатор передав сторонам основи конфіденційності, створюючи атмосферу впевненості до розкриття своїх потреб та інтересів. Медіатор прагне до відкритого діалогу, тому гарантування конфіденційності допомагає завершити медіацію успішно.

ЕКОНОМІЧНІСТЬ. Вирішуючи або звужуючи сферу суперечок за допомогою медіації, можна заощадити величезну кількість часу, енергії та витрат, пов'язаних із затяжними конфліктами та судовими справами. Судові тяжби завжди забирають багато фінансових та нематеріальних ресурсів (сил, часу, енергії). Особа, починаючи судовий процес, фізично не може зрозуміти скільки ресурсів вона витратить на вирішення справи, у якій можливо використати альтернативні способи вирішення справи. У такому випадку, ідеальним варіантом вирішення конфлікту є медіація, яка діє за принципом «час

²⁵ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

²⁶ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

– гроші» – чим менше часу витрачено на вирішення конфлікту, тим більше грошей буде зекономлено.

НЕЙТРАЛЬНІСТЬ, НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ТА НЕУПЕРЕДЖЕНІСТЬ МЕДІАТОРА. Під час проведення медіації медіатор повинен бути нейтральним у ставленні до сторін медіації та незалежним від сторін медіації, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, інших фізичних і юридичних осіб. Медіатор повинен бути неупередженою особою, яка допомагає сторонам конфлікту (спору) здійснювати комунікацію, досягати порозуміння та проводити переговори²⁷. Медіатору важливо розуміти, що він повинен бути нейтральним (незаінтересованим) до змісту рішення по медіації, а не самого процесу медіації. Тобто, під час процедури медіації медіатор має емоційно заінтересувати сторін, залучити їх до прийняття рішення, при цьому, залишитися нейтральним до конкретно-прийнятих результатів медіації. Принцип незалежності медіатора дозволяє уникнути конфлікту інтересів як ситуації, що може впливати на легальність подальших правовідносин сторін медіації. Щодо принципу неупередженості, то медіатор повинен надати рівні умови та можливості сторонам у процедурі медіації, однаково сприяючи сторонам досягти взаємовигідного рішення.

САМОВИЗНАЧЕННЯ. Сторони медіації самостійно обирають медіатора (медіаторів) та/або суб'єкта, що забезпечує проведення медіації. Сторони медіації самостійно визначають перелік питань, які обговорюватимуться, варіанти врегулювання конфлікту (спору), зміст угоди за результатами медіації, строки та способи її виконання, інші питання щодо конфлікту (спору) та проведення медіації²⁸. Сторони мають повноваження самостійно вирішувати, чи хочуть вони вирішити ситуацію та в який спосіб. Цей аспект самовизначення посередництва часто відповідає вищим прагненням до того, як окремі особи та підприємства хочуть вести своє життя та вести бізнес загалом.

РІВНІСТЬ. Медіація проводиться на засадах рівності сторін. Сторонам медіації має бути надано рівні можливості під час проведення медіації. Зобов'язання медіатора повинні бути однаковими стосовно всіх сторін медіації²⁹.

РОЗУМІННЯ ТА ЯКІСТЬ ВИКОНАННЯ ДОМОВЛЕНОСТЕЙ. Слухаючи та вислухавши одна одну, сторони отримують розуміння точки зору інших сторін, а також розширюють можливість бути почутими та зрозумілими самими. Сторони, які укладають добровільні угоди за допомогою медіації (посередництва), мають набагато більшу ймовірність дотримуватись та виконувати зобов'язання, взяті в таких угодах, ніж із рішеннями, накладеними судом.

УНИКНЕННЯ ОТРИМАННЯ НЕБАЖАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ. За допомогою медіації сторони уникають як «виграш-програш», так і «програш-програш», результатів, пов'язаних із судовим процесом. Багато сторін, які

²⁷ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

²⁸ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

²⁹ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

«виграють» у затяжному судовому процесі, часто вважають, що загальний час, енергія та грошові зобов'язання, пов'язані з судовим процесом, коштують величезних витрат і збитків. Ті, хто програє в судовому процесі, безсумнівно, відчують такий результат ще гірше. Медіація може позбавити сторони від усього цього і дозволити їм ефективно та ефективно рухатися вперед від суперечок.

РОЗДІЛ 2. СТАТУС МЕДІАТОРА

2.1. Вимоги, підготовка та реєстри медіаторів

Вимоги до медіаторів. Закон України «Про медіацію» встановлює обов’язкові вимоги до медіаторів, зокрема³⁰:

- медіатором може бути фізична особа, яка пройшла базову підготовку медіатора в Україні або за кордоном;
- медіатором не може бути особа, яка має судимість, особа, цивільна дієздатність якої обмежена, або недієздатна особа.

Сторони медіації, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форм власності та підпорядкування, громадські об’єднання можуть встановлювати додаткові вимоги до медіаторів, яких вони залучають або послугами яких користуються, зокрема щодо наявності спеціальної підготовки, віку, освіти, практичного досвіду тощо. Об’єднання медіаторів та суб’єкти, що забезпечують проведення медіації, можуть встановлювати додаткові вимоги до медіаторів, яких вони включають до своїх реєстрів, зокрема щодо наявності спеціальної підготовки, віку, освіти, практичного досвіду тощо³¹. Наприклад, згідно Державного стандарту соціальної послуги медіації № 269-Н, медіатор, який працює з дітьми, повинен мати відповідну спеціальну документально підтверджену підготовку³². В разі медіації з трудових спорів, медіатор повинен відповідати Професійному стандарту Трудовий медіатор (медіатор трудових спорів), що схвалено Національним агентством кваліфікацій³³.

Підготовка медіаторів. Законодавчо-встановлена процедура підготовки медіаторів включає такі етапи:

1. Базова підготовка:
 - обов’язковий етап для отримання статусу медіатора;
 - базову підготовку здійснюють суб’єкти освітньої діяльності;
 - базова підготовка медіаторів здійснюється за програмою обсягом (тривалістю) не менше 90 годин навчання, у тому числі не менше 45 годин практичного навчання;

³⁰ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

³¹ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

³² Державний стандарт соціальної послуги медіації: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 03 червня 2024 року № 269-Н. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1160-24#Text>

³³ Професійний стандарт Трудовий медіатор (медіатор трудових спорів): протокол № 05/03/24-4 від 05.03.2024. Національне агентство кваліфікацій. 2025. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/597-profstandart_trudovij_mediator_pogodzenij_05032024.pdf

– програма базової підготовки медіатора включає теоретичну підготовку і відпрацювання практичних навичок³⁴.

2. Спеціалізована підготовка:

– додатковий етап (для отримання певної спеціалізації медіації);
– може здійснюватися лише після проведення базової підготовки медіатора;

– здійснюється відповідно до програм навчання, розроблених суб'єктами освітньої діяльності³⁵.

3. Видача сертифікату:

– можливо лише після проходження базової та/або спеціалізованої підготовки та підтвердження набутих компетентностей;

– сертифікат повинен містити: 1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка проходила підготовку; 2) найменування суб'єкта освітньої діяльності, що здійснив підготовку; 3) кількість годин навчання, у тому числі практичного навчання; 4) назва курсу підготовки; 5) дата проведення підготовки; 6) номер та дата видачі сертифіката; 5) інші відомості, визначені суб'єктом освітньої діяльності, що здійснив підготовку.

– до сертифіката додається перелік компонентів програми навчання і набутих компетентностей³⁶.

Бізнес Школа КРОК має магістерську програму «Медіація та менеджмент конфліктів», яка включає 112 аудиторних годин, у рамках яких передбачено: 30% - теоретичної частини і 70% - практики. Структура програми «Медіація та менеджмент конфліктів»: 1 рік навчання формує загальні, професійні та практичні знання, навички та компетенції; 2 рік навчання – спеціалізована підготовка та робота над дипломним проектом. Студенти обирають спеціалізацію та виконують дипломну роботу. Після закінчення програми отримують сертифікат³⁷.

Реєстри медіаторів. Об'єднання медіаторів та суб'єкти, що забезпечують проведення медіації, ведуть реєстри медіаторів з дотриманням вимог закону щодо збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу³⁸.

На базі Міжнародного центру медіації Бізнес Школи КРОК функціонує Реєстр медіаторів. Інформація про медіатора до Реєстру медіаторів вноситься після заповнення необхідної інформації про діяльність медіатора та проведення оплати за ведення Реєстру медіаторів. Інформація стосовно підготовки, освіти, досвіду медіатора є доступною онлайн та міститься в Реєстрі медіаторів

³⁴ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

³⁵ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

³⁶ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

³⁷ Магістр з медіації та менеджменту конфліктів. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/magistr-z-mediaciji-ta-menedzhmentu-konfliktiv/>

³⁸ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

Міжнародного центру медіації Бізнес Школи КРОК³⁹. Анкета для Реєстру медіаторів Міжнародного центру медіації Бізнес Школи КРОК включає наступні відомості: фото; прізвище, ім'я; контакти (місто, країна, контактний номер телефону, електронна адреса); робочі мови; професійний досвід; додатковий досвід; освіта; навчання у сфері медіації та АВС (наявність вищої освіти, сертифікація, підвищення кваліфікації та ін.); наявність міжнародної сертифікації у сфері медіації; стиль медіації; досвід у сфері медіації; кількість годин у сфері медіації; основні галузі практики (обрати з переліку)⁴⁰.

2.2. Права та обов'язки медіатора

Права медіатора. Закон України «Про медіацію» встановлює, що медіатор має право⁴¹:

- 1) самостійно визначати методику проведення медіації, за умови дотримання вимог закону, правил проведення медіації та норм професійної етики медіатора;
- 2) отримувати від сторін конфлікту (спору) інформацію про такий конфлікт (спір) в обсязі, необхідному та достатньому для проведення медіації;
- 3) на відшкодування витрат, здійснених для підготовки до медіації та її проведення, а також на оплату послуг за здійснення заходів з підготовки до медіації та/або її проведення у розмірі та формі, передбачених договором про проведення медіації, правилами проведення медіації або законодавством;
- 4) збирати та поширювати знеособлену інформацію про кількість, тривалість та результативність проведених ним медіацій;
- 5) відмовитися від участі в медіації.

Законом, договором про проведення медіації або правилами проведення медіації можуть бути передбачені й інші права медіатора. Медіатор може надавати послуги з медіації на платній чи безоплатній основі, за наймом, через суб'єкта, що забезпечує проведення медіації, через об'єднання медіаторів або індивідуально. Медіатор проводить медіацію індивідуально як фізична особа, яка провадить незалежну професійну діяльність, або як фізична особа - підприємець. Медіатор, який проводить медіацію індивідуально, може відкривати рахунки в банках, мати печатку, штампи, бланки із зазначенням свого прізвища, імені та по батькові (за наявності)⁴².

³⁹ Реєстр медіаторів Міжнародного центру медіації. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/magistr-z-mediaciji-ta-menedzhmentu-konfliktiv/rejestr-mediatoriv-mizhnarodnogo-centru-mediaciji/>

⁴⁰ Анкета для реєстру медіаторів. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/magistr-z-mediaciji-ta-menedzhmentu-konfliktiv/rejestr-mediatoriv-mizhnarodnogo-centru-mediaciji/anketa-dlja-rejestru-mediatoriv/>

⁴¹ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁴² Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

Обов'язки медіатора. Закон України «Про медіацію» встановлює, що медіатор зобов'язаний⁴³:

1) здійснювати підготовку до медіації та її проведення відповідно до Закону України «Про медіацію», правил проведення медіації та кодексу професійної етики медіатора;

2) під час підготовки до медіації надавати сторонам конфлікту (спору) для ознайомлення кодекс професійної етики, якого він дотримується у своїй діяльності;

3) не розголошувати інформацію, яка стала йому відома під час підготовки та проведення медіації;

4) повідомляти сторони медіації до початку та під час проведення медіації про особисті обставини, відносини медіатора з однією із сторін медіації в будь-якій сфері, крім медіації, про конфлікт інтересів, які можуть викликати обґрунтований сумнів у його нейтральності, незалежності та неупередженості. У такому разі медіатор може проводити медіацію лише за наявності письмової згоди всіх сторін медіації та відповідно до свого внутрішнього переконання щодо дотримання ним принципу нейтральності, незалежності та неупередженості медіатора;

5) припинити проведення медіації у разі виникнення суперечності між особистими інтересами та обов'язками медіатора, яка може вплинути на його нейтральність, незалежність та неупередженість під час проведення медіації, а також за наявності інших обставин, що унеможливають його участь або вимагають припинення його участі в медіації;

6) інформувати сторони та інших учасників медіації про їхні права та обов'язки, принципи і правила проведення медіації, структуру процедури медіації, можливість отримання консультацій у відповідних спеціалістів (експертів), наслідки укладення договору про проведення медіації та/або угоди за результатами медіації в письмовій чи усній формі, а також про свій професійний досвід та компетенцію;

7) керувати процедурою медіації;

8) підвищувати свій професійний рівень;

9) виконувати інші обов'язки, передбачені Законом України «Про медіацію» та іншими правовими актами, прийнятими відповідно до Закону України «Про медіацію», договором про проведення медіації або правилами проведення медіації⁴⁴.

2.3. Кодекс етики медіатора

Медіатор має дотримуватися норм професійної етики медіатора. Об'єднання медіаторів розробляють власні кодекси професійної етики медіатора чи визнають та приєднуються до існуючих кодексів професійної етики

⁴³ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁴⁴ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

медіатора. Кодекси професійної етики медіатора мають відповідати положенням Закону України «Про медіацію»⁴⁵.

Групою зацікавлених сторін за сприяння Європейської Комісії було розроблено Європейський кодекс поведінки для медіаторів, у якому викладено низку принципів, які медіатори можуть добровільно прийняти у свою діяльність⁴⁶. Європейський кодекс поведінки для медіаторів визначає, що медіатори повинні бути компетентними та обізнаними в процесі медіації. Відповідні фактори включають належне навчання та постійне оновлення їхньої освіти та практики медіаційних навичок, враховуючи будь-які відповідні стандарти чи схеми акредитації⁴⁷.

Бізнес-школою КРОК було також розроблено Кодекс етики медіатора⁴⁸:

Метою Кодексу етики медіатора є визначення етичних основ для єдиних вимог до надання медіаторами якісних послуг (допомоги) з медіації в Україні.

1. Загальні положення

1.1. У цьому Кодексі терміни вживаються в такому значенні:

Медіація – це процедура врегулювання конфлікту (спору) шляхом переговорів сторін конфлікту (спору) за допомогою одного або кількох посередників – медіаторів. Медіація ґрунтується на принципах добровільної участі; активності сторін медіації; самовизначення медіатора і сторін медіації; толерантності, доброзичливості, незалежності та нейтральності медіатора; конфіденційності інформації, отриманої під час медіації, та щодо факту медіації.

Медіатор – це спеціально підготовлений посередник, який допомагає сторонам конфлікту (спору) у його врегулюванні шляхом організації і забезпечення структурованого переговорного процесу та налагодження комунікації між сторонами. Медіатор не приймає рішень щодо змісту конфлікту (спору).

1.2. За наявності відповідного запиту від сторін медіації, що відображається в письмовому договорі про проведення медіації, та за наявності у медіатора необхідної компетентності медіатор може проводити медіацію, надаючи оцінку суті конфлікту (спору) та поради щодо шляху його розв’язання. При цьому медіатор в будь-якому разі не приймає жодних рішень з приводу конфлікту (спору).

1.3. Реалізація положень цього Кодексу у діяльності медіаторів не повинна суперечити законодавству України та вимогам міжнародного законодавства, яке становить частину українського законодавства.

⁴⁵ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁴⁶ EU rules on mediation. European Commission: official website. 2025. URL: https://e-justice.europa.eu/63/EN/eu_rules_on_mediation

⁴⁷ European code of conduct for mediators. Asociace mediátorů ČR: official website. 2025. URL: https://www.amcr.cz/dokumenty/adr_ec_code_conduct_en.pdf

⁴⁸ Кодекс етики медіатора. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>

1.4. Інформація стосовно підготовки, освіти, досвіду медіатора є доступною для сторін та міститься в Реєстрі медіаторів Міжнародного центру медіації Бізнес Школи КРОК.

Інформація про медіатора до Реєстру медіаторів вноситься після заповнення необхідної інформації про діяльність медіатора та проведення оплати за ведення Реєстру медіаторів.

1.5. Вибір медіатора є невід'ємним правом сторін медіації. Сторони мають право на вибір 2 (двох) медіаторів для проведення медіації. У випадку, якщо, з урахуванням обставин справи, є необхідність у залученні до процесу медіації помічника медіатора, на роботу помічника розповсюджуються вимоги щодо принципів медіації. Статус та роль такого помічника погоджуються сторонами медіації у відповідному договорі про проведення медіації.

2. Етичні вимоги до медіатора

2.1. Незалежність і нейтральність. Медіатор має бути незалежним від впливу третіх осіб на процедуру і результат медіації. Медіатор має бути нейтральною особою, яка не є зацікавленою у змісті спору.

2.2. Неупередженість. Медіатор має бути неупередженим у ставленні до сторін, фактів, суджень у конфлікті (спорі), усвідомлено залишаючи осторонь власні стереотипи та власний життєвий досвід. Медіатор не має права оцінювати поведінку та погляди сторін медіації за винятком явного порушення ними правових та/або етичних норм або порядку проведення медіації.

2.3. Толерантність та доброзичливість. Медіатор має бути толерантним, поважати людську гідність учасників медіації та виявляти рівну увагу та доброзичливість до сторін медіації.

2.4. Конфіденційність. Медіатор має дотримуватися усіх правил конфіденційності. Медіатор зберігає конфіденційність усієї інформації, що виникає у зв'язку з Медіацією, включаючи той факт, що медіація має відбутися або мала місце, тільки згідно із законом або з міркувань державної політики.

2.5. Чесність і щирість намірів. Медіатор має забезпечити належне інформування сторін про процедуру медіації. Медіатор прагне в кожному конфлікті (спорі) допомогти його учасникам порозумітися та мирним ненасильницьким шляхом знайти взаємоприйнятне рішення конфлікту (спору).

2.6. Добровільність та самовизначення медіатора. Медіатор з власної волі бере участь у медіації в конкретній справі. Медіатор самостійно визначає сфери своєї спеціалізації в медіації та форму організації своєї медіаторської діяльності відповідно до вимог законодавства. Медіатор може надавати послуги в ко-медіації (за участю кількох медіаторів), якщо це потрібно з огляду на складність, специфіку спору, множинність чи гендерний склад сторін, брак власного досвіду медіатора.

2.7. Навчання та підвищення кваліфікації медіатора. Медіатор має бути компетентним у всіх питаннях стосовно процедури медіації, що передбачає наявність необхідних знань, умінь та навичок, їх безперервне оновлення та розвиток.

Медіатор повинен мати ступінь магістра в сфері медіації або не менше 90 годин навчання і 90 годин практичної діяльності. Крім того, компетентність

медіатора передбачає щорічне вдосконалення знань та практики медіації в об'ємі 1,5 кредитів, де 1 кредит дорівнюється 30 годинам.

У разі, якщо медіатор проходив навчання не в Бізнес Школі КРОК, останній зобов'язується пройти тестування та продемонструвати свої медіаційні навички комісії, що складається із двох кваліфікованих медіаторів, які офіційно працевлаштовані у Бізнес Школі КРОК або які викладають медіацію у Бізнес Школі КРОК.

2.8. Етика відносин між медіаторами. Відносини між медіаторами мають будуватися на засадах взаємної поваги, дотримання прав медіаторів, слідування всім основним принципам етики медіатора, передбачених цим Кодексом. Медіатор не повинен допускати по відношенню до іншого медіатора: нетактовних та принизливих висловів, висловлювань, що принижують його честь та гідність, завдають шкоди його діловій репутації; поширення свідомо неправдивих відомостей.

3. Етичні засади участі медіатора у медіації

3.1. До надання згоди на участь в процедурі медіації медіатор має пересвідчитися у власній компетентності та здатності зберегти неупередженість.

3.2. Медіатор має відмовитись від участі в процедурі медіації у випадку неможливості зберегти неупередженість, а також у разі наявності фінансової або іншої зацікавленості (прямої чи непрямої) медіатора в конкретному результаті медіації.

3.3. За наявності обставин, що можуть вплинути на незалежність, нейтральність або неупередженість медіатора, він має повідомити про них сторонам медіації, і може проводити медіацію лише за наявності письмової згоди усіх сторін медіації та якщо він впевнений у своїй здатності зберегти незалежність, нейтральність та неупередженість.

3.4. Договір про проведення медіації може укладатися в усній чи письмовій формі в залежності від вимог законодавства.

3.5. Медіатор зобов'язаний проінформувати сторони про осіб, яких буде залучено до медіації (помічників, експертів, аудиторів).

3.6. Медіатор зобов'язаний забезпечити укладення договору про нерозголошення конфіденційної інформації між сторонами та третіми особами.

3.7. Медіатор зобов'язаний зберігати в якості конфіденційної інформації всю інформацію, отриману в процесі проведення медіації чи пов'язану з нею, включаючи факт, що медіація буде проведена чи вже мала місце, за виключенням випадків, якщо це пов'язано з вимогами закону.

3.8. Конфлікт інтересів. Медіатор має уникати ситуацій конфлікту інтересів як під час, так і після медіації. Конфлікт-інтересів не розповсюджується на публічне спілкування між медіатором та сторонами медіації в публічному (соціальному) просторі (професійні заходи, тренінги, конференції, форуми тощо). Медіатор має дотримуватися професійних стандартів доброчесності та етики під час взаємодії у публічному (соціальному) просторі.

3.9. Медіатор вправі рекламувати і просувати свої послуги професійним, правдивим і гідним чином. Медіатор має бути чесним у рекламуванні послуг медіації.

3.10. Медіатор має утриматися від обіцянок і гарантій щодо результатів медіації.

3.11. Медіатор може консультувати сторони медіації щодо процесу медіації.

3.12. Медіатор може, за запитом, в рамках своєї компетентності, надавати консультаційні послуги (пред-/пост-медіаційний консалтинг).

3.13. Медіатор повинен в кожному випадку надавати сторонам повну інформацію про спосіб винагороди, її розмір та умови оплати. Медіатор не погоджується на проведення медіації поки не врегульовані фінансові питання послуг, що надаються. Медіатор не може розпочинати процедуру медіації поки не отримана згода всіх зацікавлених сторін на відповідний розмір винагороди.

4. Відповідальність медіатора⁴⁹.

2.4. Відповідальність медіатора

За Законом України «Про медіацію» у разі порушення зобов'язань за договором про проведення медіації медіатор несе цивільно-правову відповідальність відповідно до закону. У випадках, передбачених законом, медіатор несе адміністративну чи кримінальну відповідальність. У разі недотримання норм професійної етики медіатор несе відповідальність, визначену статутом або положенням об'єднання медіаторів, членом якого він є⁵⁰. Тобто, законодавством України визначено дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну та кримінальну відповідальність до медіатора.

Дисциплінарна відповідальність медіатора. Законодавством України не визначено спеціального публічного суб'єкта, який може притягнути медіатора до дисциплінарної відповідальності (наприклад, за аналогією до функціонування Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури).

Дисциплінарна відповідальність медіатора врегульована внутрішніми положеннями об'єднання медіаторів, членом якої є медіатор⁵¹. Наприклад, за Кодексом етики медіатора Бізнес Школи КРОК медіатор, який не дотримується норм професійної етики медіатор виключається із Реєстру медіаторів без компенсації будь-яких коштів, які вже були сплачені. Для визначення порушення професійної етики скликається комісія із двох кваліфікованих медіаторів, які офіційно працевлаштовані у Бізнес Школі КРОК або які викладають медіацію у Бізнес Школі КРОК. У разі, якщо медіатор не вносить річну оплату на початку нового року до 10-го числа першого місяця за ведення Реєстру медіаторів, останній виключається із такого Реєстру без створення будь-яких комісій⁵².

⁴⁹ Кодекс етики медіатора. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>

⁵⁰ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁵¹ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁵² Кодекс етики медіатора. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>

Для притягнення медіатора до дисциплінарної відповідальності особа має звернутися із заявою або скаргою до об'єднання медіаторів, членом якого він є.

Цивільно-правова відповідальність медіатора виникає на підставі договірних правовідносин, що регулюються Цивільним кодексом України, згідно якого, виконання цивільних обов'язків забезпечується засобами заохочення та відповідальністю, які встановлені договором або актом цивільного законодавства. Цивільний кодекс України визначає правові наслідки в разі порушення зобов'язання, встановлені договором або законом⁵³. Сторона медіації для притягнення медіатора до цивільно-правової відповідальності звертається до суду з позовом про порушення договірних зобов'язань. Фактично, на підставі договірних зобов'язань медіатора, та в разі їх невиконання, медіатор може нести цивільно-правову відповідальність, основними формами яких для медіатора є: відшкодування збитків; відшкодування моральної шкоди; втрати завдатку.

Адміністративна відповідальність медіатора. Кодекс України про адміністративні правопорушення не визначає медіатора як спеціального суб'єкта адміністративної відповідальності. Виходячи з професійної діяльності, медіатора може бути притягнуто до адміністративної відповідальності за ч. 2, 3 ст. 164-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Недобросовісна конкуренція», зокрема: умисне поширення неправдивих або неточних відомостей, які можуть завдати шкоди діловій репутації або майновим інтересам іншого підприємця, - тягне за собою накладення штрафу від п'яти до дев'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Отримання, використання, розголошення комерційної таємниці, а також іншої конфіденційної інформації з метою заподіяння шкоди діловій репутації або майну іншого підприємця - тягне за собою накладення штрафу від дев'яти до вісімнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян⁵⁴.

Якщо медіатор, який здійснює свою професійну діяльність, надає послуги в межах судового процесу або взаємодіє з органами державної влади, місцевого самоврядування (наприклад, у рамках програм медіації), медіатор зобов'язаний використовувати державну мову відповідно до вимог законодавства України. В разі порушення відповідної норми, медіатор може притягуватися до адміністративної відповідальності за ч. 1 ст. 188-52 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Порушення закону щодо функціонування і застосування української мови як державної», зокрема: порушення вимог Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" щодо застосування державної мови під час засідань, заходів, зустрічей і робочого спілкування, в актах, діловодстві та документообігу в органах державної влади, органах влади Автономної Республіки Крим і органах місцевого самоврядування, на державних і комунальних підприємствах, в установах та організаціях, інших суб'єктах господарювання державної і комунальної форми власності, у судочинстві та діловодстві у судах України, в органах правопорядку, розвідувальних органах, державних органах спеціального призначення з

⁵³ Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.

⁵⁴ Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.

правоохоронними функціями, на державному кордоні України, у процесі виборів та референдумів, у міжнародних договорах України - тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або попередження, якщо порушення вчинене вперше»⁵⁵.

Кримінальна відповідальність медіатора. За кримінальним законодавством України медіатор не є спеціальним суб'єктом кримінальної відповідальності, адже процедура медіації не є обов'язковою для кримінального процесу. Наприклад, адвоката може бути притягнуто до кримінальної відповідальності за ст. 400-1 Кримінального кодексу України «Представництво в суді без повноважень»⁵⁶.

Однак, медіатор в процесі професійної діяльності може теж вчинити кримінальні правопорушення. Зокрема, медіатор може бути притягнутий до кримінальної відповідальності за вчинення наступних кримінальних правопорушень⁵⁷:

- ст. 182. Порушення недоторканності приватного життя (незаконне збирання, зберігання, використання, знищення, поширення конфіденційної інформації про особу або незаконна зміна такої інформації, крім випадків, передбачених іншими статтями Кримінального кодексу України);

- ст. 190. Шахрайство (заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою);

- ст. 358. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів (підроблення посвідчення або іншого офіційного документа, який видається чи посвідчується підприємством, установою, організацією, громадянином-підприємцем, нотаріусом, державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, особою, яка уповноважена на виконання функцій держави щодо реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, державним виконавцем, приватним виконавцем, аудитором чи іншою особою, яка має право видавати чи посвідчувати такі документи, і який надає права або звільняє від обов'язків, з метою використання його підроблювачем чи іншою особою або збут такого документа, а також виготовлення підроблених печаток, штампів чи бланків підприємств, установ чи організацій незалежно від форми власності, інших офіційних печаток, штампів чи бланків з тією самою метою або їх збут);

- ст. 369-2. Зловживання впливом (пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування);

⁵⁵ Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.

⁵⁶ Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.

⁵⁷ Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.

– ст. 368-3. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (пропозиція чи обіцянка службовій особі юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми надати їй або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди або прохання її надати за вчинення зазначеною службовою особою дій чи її бездіяльності з використанням наданих їй повноважень в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи).

Отже, не визначеність у спеціальному законодавстві видів правопорушень медіатора не звільняє його від відповідальності. Основним видом відповідальності медіатора є дисциплінарна. При цьому, медіатор є загальним суб'єктом цивільно-правової, адміністративної та кримінальної видів відповідальності, та сфера його професійної діяльності може впливати на різні правовідносини, створюючи таким чином, можливість притягнення медіатора до відповідальності за різні види правопорушень.

РОЗДІЛ 3. ПРОЦЕДУРА МЕДІАЦІЇ

3.1. Етапи процедури медіації

Процедуру медіації можна умовно розділити на такі етапи:

1. Підготовка до медіації
2. Проведення медіації
3. Завершення медіації
4. Формалізація та виконання результатів медіації

3.1.1. Підготовка до медіації

Перед початком проведення медіації медіатор або суб'єкт, що забезпечує проведення медіації, здійснює підготовчі заходи із сторонами наявного або можливого конфлікту (спору), разом або окремо, для з'ясування можливості проведення медіації з метою запобігання виникненню або врегулювання конфлікту (спору), зокрема зустрічі, збирання та обмін інформацією, документами, необхідними для прийняття рішення сторонами конфлікту (спору) та рішення медіатора про участь в медіації, а також інші заходи, узгоджені між сторонами конфлікту (спору) та медіатором або суб'єктом, що забезпечує проведення медіації⁵⁸.

З практичної позиції, підготовка до медіації включає:

- знайомство медіатора зі сторонами;
- аналіз кейсів на медіабельність;
- вибір приміщення та інших умов необхідних для проведення медіації (для дотримання умов конфіденційності);
- зустріч медіатора зі сторонами;
- підписанням договору про проведення медіації.

Для подальшого проведення медіації, підготовка до медіації має обов'язково завершуватися прийняттям договору про проведення медіації.

Договір про проведення медіації - угода про надання послуг з проведення медіації з метою запобігання виникненню або врегулювання конфлікту (спору), укладена сторонами можливого або наявного конфлікту (спору) та медіатором (медіаторами) у погодженій ними усній чи письмовій формі, яка відповідає вимогам закону⁵⁹.

У договорі про проведення медіації зазначаються: 1) відомості про медіатора (медіаторів), сторони медіації, а також про суб'єкта, що забезпечує проведення медіації (за наявності); 2) строки та місце проведення медіації; 3) мова (мови) проведення медіації; 4) предмет конфлікту (спору); 5) права та обов'язки учасників медіації; 6) умови та порядок оплати послуг медіатора (медіаторів) та відшкодування витрат на здійснення підготовки до медіації та її проведення; 7) умови конфіденційності інформації та наслідки її розголошення

⁵⁸ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁵⁹ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

учасниками медіації; 8) відповідальність медіатора (медіаторів) та сторін медіації за порушення умов договору про проведення медіації; 9) порядок та підстави припинення медіації; 9) інші умови договору про проведення медіації⁶⁰. Зразки договору про проведення медіації наведено в Розділі 4 Посібника.

3.1.2. Проведення медіації та статус сторін

Медіація проводиться в такій послідовності:

- 1) відкриття медіації;
- 2) дослідження інтересів сторін в медіації;
- 3) пошук рішень та торгів;
- 4) завершення медіації.

Медіація проводиться медіатором (медіаторами) з дотриманням вимог закону, договору про проведення медіації, правил проведення медіації та норм професійної етики медіатора⁶¹.

Відкриття медіації є першим етапом безпосередньої процедури медіації, на якому важливо побудувати атмосферу партнерства. Кожен учасник має чітко розуміти свої права, обов'язки та роль у процесі, що сприяє ефективному спілкуванню. При відкритті медіації, медіатор обговорює спільно зі сторонами правила, визначає порядок денний та послідовність тем обговорення.

Дослідження інтересів сторін в медіації є одним із ключових етапів медіаційного процесу, що спрямований на розуміння потреб, мотивацій та цілей сторін медіації.

Основними складовими дослідження інтересів сторін в медіації є:

- 1) ідентифікація інтересів (дозволяє медіатору створити умови для конструктивного діалогу та сприяти розробці конструктивних рішень);
- 2) розмежування реального інтересу сторони від її позиції (реальний інтерес виражає справжні потреби, мотивації та цілі, а позиція є більш принциповою категорією, що може не відображати реальні інтереси сторони. Наприклад, позиція сторони медіації полягає у фінансовому відшкодуванні, однак, реальний інтерес полягає у відновленні справедливості та гарантуванні безпеки);
- 3) визначення медіатором моделі та стилю медіації, з використанням найбільш ефективних інструментів комунікації (медіатор може використовувати різні інструменти комунікації, які він вважає найбільш ефективними для визначення інтересів сторін. Важливо на цьому етапі для медіатора отримати об'єктивну (з позиції окремої сторони) відповідь на запитання: «Що для Вас є важливим у ситуації?» та «Чому для Вас це важливо?»);
- 4) пошук «точок дотику» інтересів сторін (визначення взаємозв'язку інтересів сторін дозволяє візуалізувати картину конфлікту, де інтереси розбігаються, а де пересікаються);
- 5) формування медіатором реальних інтересів сторін в медіації.

⁶⁰ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁶¹ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

Пошук рішень та торгів є спільною роботою медіатора та сторін над створенням взаємовигідного рішення. Успішна медіація досягається з результатом «виграш-виграш», при якому сторони медіації задоволені результатом та сприймають процес медіації як процедуру досягнення справедливості. Ефективність пошуку рішень та торгів залежить від попередніх етапів процедури медіації (підготовки, дослідження інтересів).

Взаємовигідне рішення по процесу медіації може бути знайдено лише в разі конструктивного діалогу між сторонами. Торги також є інструментом формування рішення, які включають пропозицію вигоди та поступки, в результаті прийняття яких знаходиться рішення, прийнятне для обох сторін.

Етап пошуку рішень та торгів включає оцінку реалістичності варіантів або проектів рішень. Цей етап має бути максимально виваженим та продуманим усіма учасниками медіації для уникнення імпульсивних домовленостей.

Завдяки правильному пошуку рішень можна не лише вирішити поточний конфлікт, але сприяти формуванню довірливої поведінки та ефективної комунікації між сторонами конфлікту.

Статус сторін медіації. Директива 2008/52/ЄС Європейського парламенту та Ради від 21 травня 2008 р. «Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах», визначає, що сторони самостійно керують процесом медіації і можуть організувати його на власний розсуд та припинити у будь-який час⁶². Даний принцип визначає основу статусу сторін медіації – самовизначення (self-determination), однак, комплексно статус сторін медіації слід розглядати з позиції прав, обов'язків та відповідальності.

Права сторін медіації⁶³:

- 1) за взаємною згодою обрати медіатора (медіаторів) та/або суб'єкта, що забезпечує проведення медіації;
- 2) визначити умови договору про проведення медіації;
- 3) за взаємною згодою залучати до медіації інших учасників;
- 4) відмовитися від послуг медіатора (медіаторів) та обрати іншого медіатора (медіаторів);
- 5) у будь-який момент відмовитися від участі у медіації;
- 6) у разі невиконання чи неналежного виконання угоди за результатами медіації звернутися до суду, третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу в установленому законом порядку;
- 7) залучати експерта, перекладача та інших осіб, визначених за домовленістю сторін медіації.

Законом, договором про проведення медіації або правилами проведення медіації можуть визначатися інші права сторін медіації.

⁶² Mediation Directive 2008/52/EC. European Parliament: official website. 2025. URL: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/226405/EPRS_ATAG_627135_Mediation_Directive-FINAL.pdf

⁶³ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

Обов'язки сторін медіації⁶⁴:

- 1) дотримуватися вимог Закону України «Про медіацію», договору про проведення медіації та правил проведення медіації;
- 2) виконувати угоду за результатами медіації в порядку і строки, встановлені такою угодою;
- 3) виконувати інші обов'язки, визначені законом.

Відповідальність сторін медіації. Закон України «Про медіацію» встановлює, що медіатор та інші учасники медіації, а також суб'єкт, що забезпечує проведення медіації, за розголошення конфіденційної інформації несуть відповідальність, передбачену законом⁶⁵. Також сторони медіації несуть відповідальність, передбачену договором про проведення медіації.

3.1.3. Завершення медіації

Медіація припиняється⁶⁶:

- 1) укладенням сторонами медіації угоди за результатами медіації;
- 2) із закінченням строку проведення медіації та/або дії договору про проведення медіації;
- 3) у разі відмови хоча б однієї із сторін медіації або медіатора (медіаторів) від участі в медіації;
- 4) у разі визнання сторони медіації або медіатора (медіаторів) недієздатною особою або особою, цивільна дієздатність якої обмежена;
- 5) у разі смерті фізичної особи, яка є стороною медіації, або ліквідації юридичної особи, яка є стороною медіації;
- 6) в інших випадках відповідно до договору про проведення медіації та правил проведення медіації⁶⁷.

Найбільш поширеними випадками завершення медіації на практиці є укладення медіаційної угоди та відмови від медіації. У випадку укладення медіаційної угоди, виникає наступний етап – формалізація та виконання результатів медіації.

3.1.4. Формалізація та виконання результатів медіації

Формалізація результатів медіації здійснюється через укладення медіаційної угоди.

Медіаційна угода - письмова угода учасників правовідносин про спосіб врегулювання всіх або певних конфліктів (спорів), які виникли або можуть виникнути між ними, шляхом проведення медіації. Медіаційна угода може

⁶⁴ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁶⁵ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁶⁶ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁶⁷ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

укладатися у формі медіаційного застереження в договорі або у формі окремої угоди⁶⁸.

В угоді за результатами медіації зазначаються:

- 1) дата і місце укладення угоди;
- 2) відомості про сторони медіації та їх представників;
- 3) медіатор (медіатори), суб'єкт, що забезпечує проведення медіації (за наявності), реквізити договору про проведення медіації та/або правил проведення медіації;
- 4) узгоджені сторонами медіації зобов'язання, способи та строки їх виконання, а також наслідки їх невиконання або неналежного виконання;
- 5) інші умови, визначені сторонами медіації⁶⁹.

В угоді за результатами медіації сторони медіації можуть вийти за межі предмета конфлікту (спору), зазначеного в договорі про проведення медіації, або за межі предмета позову (заяви), якщо медіація проводиться під час досудового розслідування, судового, третейського, арбітражного провадження або під час виконання рішення суду, третейського суду чи міжнародного комерційного арбітражу⁷⁰.

Угода за результатами медіації не повинна містити положень, що порушують права та інтереси інших осіб, інтереси держави або суспільні інтереси⁷¹.

Важливо! Договір про проведення медіації та угода за результатами медіації у трудових і земельних спорах укладаються в письмовій формі.

Виконання результатів медіації. Медіація не повинна розглядатися як слабша альтернатива судовому розгляду у тому сенсі, що виконання домовленостей, досягнутих в результаті медіації, залежить від доброї волі самих сторін⁷². Спеціальний Закон України «Про медіацію» не визначає обов'язкових вимог до виконання результатів медіації. При цьому, невиконання чи неналежне виконання медіаційної угоди є підставою для звернення до суду. Виконання змісту медіаційної угоди повинно бути забезпечено, за винятком випадків, коли у конкретній ситуації зміст угоди суперечить законодавству⁷³.

На практиці виникають наступні особливості при виконанні результатів медіації:

⁶⁸ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁶⁹ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁷⁰ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁷¹ Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.

⁷² Mediation Directive 2008/52/EC. European Parliament: official website. 2025. URL: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/226405/EPRS_ATAG_627135_Mediation_Directive-FINAL.pdf

⁷³ Mediation Directive 2008/52/EC. European Parliament: official website. 2025. URL: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/226405/EPRS_ATAG_627135_Mediation_Directive-FINAL.pdf

- загальна ефективність медіації залежить не лише від укладення медіаційної угоди, але й від її успішного виконання;
- умови (зобов'язання, способи та строки) виконання результатів медіації визначаються медіаційною угодою;
- виконання результатів медіації потребує подальшої довіри, діалогу та взаєморозуміння сторін (наприклад, у разі виникнення форс-мажорних ситуацій);
- якісне виконання результатів медіації залежить від налагоджених способів комунікації сторін;
- інструментом забезпечення виконання результатів медіації може стати контроль третьої сторони або медіатора.

3.2. Моделі та стилі медіації

Модель медіації – це методологічний підхід до структури процесу медіації, який визначає методологію, засади та етапи медіації.

Модель медіації відповідає на запитання «що робити?»

Єдиного підходу до визначення моделей медіації, однак, слід виділити наступні, найбільш усталені моделі:

ФАСИЛІТАТИВНА (ТРАДИЦІЙНА) МЕДІАЦІЯ. Одним із ключових факторів у моделях медіації є поняття прийняття рішень. У фасилітативній медіації будь-яке прийняття рішень залишається за учасниками, медіатор не має повноважень приймати рішення. Це ґрунтується на переконанні, що люди, залучені в ситуацію, найкраще розуміють, що їм потрібно для себе та один від одного. Фасилітативна медіація допомагає сторонам конфлікту приймати власні рішення, виходячи з того, що такі рішення будуть найбільш відповідними та, відповідно, високостійкими. Медіатор пропонує структурований процес, який допомагає сторонам найкращим чином використати можливості для пошуку взаємно прийнятних рішень. Процес передбачає проведення приватних, індивідуальних зустрічей перед тим, як учасників запрошують до спільної сесії. Такий підхід ідеально підходить для врегулювання відносин у ситуаціях, пов'язаних із конфліктами на робочому місці, в сім'ї або у взаємодії з клієнтами шляхом вирішення скарг, де необхідне рішення за принципом «виграш-виграш», щоб підтримати та зміцнити стосунки⁷⁴.

ОЦІНОЧНА МЕДІАЦІЯ. Оцінювальні медіатори зазвичай є юристами, часто із спеціалізацією в певній галузі права, що має відношення до конфлікту. Медіатори надають сторонам оцінку сильних і слабких сторін їхньої справи з точки зору правових позицій. Якщо їх про це попросять, медіатори також можуть дати прогноз щодо ймовірного результату судового розгляду. Крім того, медіатори можуть запропонувати варіанти врегулювання спору. Оціночна медіація спрямована на досягнення справедливого врегулювання як ефективної та економічної альтернативи юридичним заходам. Ця модель найкраще

⁷⁴ Models of Mediation. Steve Hindmarsh Ltd. 2025. URL: <https://www.stevhindmarsh.co.uk/help-and-advice/models-of-mediation/>

підходить для вирішення бізнесових та договірних спорів, де немає потреби у подальших взаємовідносинах, а головною метою є досягнення компромісу⁷⁵.

ТРАНСФОРМАТИВНА МЕДІАЦІЯ. Трансформативна медіація є значно менш структурованим підходом, який зосереджується на двох ключових міжособистісних процесах – наданні повноважень (empowerment) та визнанні (recognition). Медіатор має на меті надати сторонам конфлікту можливість самостійно приймати рішення та діяти на власний розсуд. Водночас медіатор працює над сприянням та розвитком взаємного визнання між сторонами. Учасники у відповідній моделі відіграють центральну роль як у змісті (суттєвих питаннях), так і в самому процесі, а медіатор підтримує їх на кожному етапі розвитку конфлікту, змін та зміцнення їхніх взаємовідносин⁷⁶.

НАРАТИВНА МЕДІАЦІЯ. Наративна медіація – це стиль медіації, який зосереджується на історії взаємин між людьми, що перебувають у конфлікті, та спрямований не лише на вирішення суперечки, а й на відновлення цих відносин⁷⁷. Наративний медіаційний підхід заохочує конфліктуючі сторони розповісти свою особисту «історію» конфлікту та досягти вирішення через глибоке розуміння контексту їхніх індивідуальних історій⁷⁸. Розповідаючи свої історії, сторони можуть зрозуміти, як конфлікт впливає на іншу сторону та їхні взаємини, і звернути увагу один на одного, зосередившись на тому, як досягти реальних змін у стосунках та самому конфлікту. Одна з основних відмінностей між наративним підходом і іншими видами медіації – це безпосередній процес проведення медіації. Традиційна медіація зазвичай проходить лінійний шлях до вирішення конфлікту. Наративна медіація, навпаки, відбувається за циклічним процесом, часто повертаючись до попередніх етапів або одночасно опрацьовуючи кілька стадій. Медіатор часто змушений повертатися до попередніх етапів медіації, щоб допомогти сторонам просунутися вперед у вирішенні конфлікту⁷⁹. Найчастіше наративна медіація застосовується при врегулюванні соціальних та міжкультурних конфліктів.

РЕСТОРАТИВНА (ВІДНОВНА) МЕДІАЦІЯ. Ресторативна медіація вирішує триваючі конфлікти, які завдали значної шкоди. Основна мета ресторативної (відновної) медіації – це відновлення відносин між сторонами та компенсація завданої шкоди. Також, ресторативна медіація має на меті посилити розуміння, а отже, толерантність між учасниками медіації⁸⁰. Ресторативна

⁷⁵ Models of Mediation. Steve Hindmarsh Ltd. 2025. URL: <https://www.stevehindmarsh.co.uk/help-and-advice/models-of-mediation/>

⁷⁶ Models of Mediation. Steve Hindmarsh Ltd. 2025. URL: <https://www.stevehindmarsh.co.uk/help-and-advice/models-of-mediation/>

⁷⁷ Narrative Mediation Process. ADR Times. 2022. URL: <https://adrtimes.com/narrative-mediation/>

⁷⁸ John Winslade, Gerald D. Monk Narrative Mediation: A New Approach to Conflict Resolution. John Wiley & Sons, LTD. 2000. 288 p. URL: <https://www.wiley.com/en-us/Narrative+Mediation%3A+A+New+Approach+to+Conflict+Resolution-p-9780787941925#description-section>

⁷⁹ Narrative Mediation Process. ADR Times. 2022. URL: <https://adrtimes.com/narrative-mediation/>

⁸⁰ What is Restorative Mediation? Restorative Justice Dorset. 2025. URL: <https://www.rjdorset.org.uk/restorative-mediation>

медіація – це процес медіації, що використовує принципи відновного правосуддя для керування процесом та оцінки результатів. Процес медіації відповідає відновній моделі коли: – сторони визнають наявність спору та мають можливість поділитися своїм досвідом щодо нього одна з одною; – сторони обговорюють, як можна виправити ситуацію настільки, наскільки це можливо; – сторони розмовляють про майбутнє, щоб запобігти повторенню спору та відновити довіру; – сторони відшкодували шкоду, завдану в результаті конфлікту. Під час ресторативної медіації медіатор допомагає сторонам визнати несправедливість, працювати над виправленням ситуації для всіх сторін та зосередитися на майбутньому без повторення конфлікту⁸¹.

Стиль медіації – це індивідуальний підхід медіатора до процесу медіації, який визначає способи комунікації, рівень участі медіатора, поведінкові особливості та методи впливу медіатора на сторін тощо.

Стиль медіації відповідає на запитання «як робити?»

Основні стилі медіації:

- директивний (медіатор відіграє активну роль та пропонує рішення, способи, шляхи вирішення конфлікту та швидкого прийняття рішення);
- нейтральний (медіатор сприяє діалогу між сторонами, при цьому, не пропонує рішення. Нейтральний стиль найкраще підходить для випадків, коли в пріоритеті автономія рішень та дій сторін);
- інтегративний (медіатор допомагає сторонам співпрацювати та зосередитися на своїх реальних потребах та інтересах. Інтегративний стиль орієнтований на досягнення «виграш-виграш» та задовольняє інтереси обох сторін);
- компромісний (медіатор допомагає сторонам віднайти компроміс шляхом, в тому числі, через поступки з обох сторін. Компромісний стиль найкраще підходить для ситуацій з обмеженими ресурсами);
- емпатійний (медіатор акцентується на емоційному стані сторін, їхніх емоційних потреб та почуттів).

3.3. Медіаційні техніки

При проведенні переговорів медіатор повинен володіти інструментами комунікації, які допомагають сторонам порозумітися та досягти консенсусу. Використання ефективних медіаційних технік допомагає медіатору забезпечити вирішення конфлікту, а не його поглиблення.

Медіаційні техніки, ефективність яких доведена під час застосування їх у практиці проведенні медіацій:

активне слухання (медіатор уважно вислуховує кожну із сторін, щоб зрозуміти їхні позиції та інтереси);

перефразування (медіатор перефразовує сказане сторонами, щоб переконатися, що він їх правильно зрозумів);

⁸¹ Noll D. Restorative Mediation. ODR.com. 2025. URL: <https://mediate.com/restorative-mediation/>

віддзеркалення (медіатор підкреслює емоції та почуття сторін, виявляє емпатію, щоб допомогти їм краще зрозуміти одне одного);

запитання (медіатор ставить запитання сторонам, щоб стимулювати їх до роздумів та пошуку спільних рішень);

формулювання пропозицій (медіатор пропонує сторонам можливі варіанти вирішення спору, з огляду на свою фаховість у виконавчому провадженні, як практикуючий приватний виконавець);

кокус (медіатор проводить окремі зустрічі з кожною стороною, щоб краще зрозуміти їхні позиції та допомогти їм знайти компроміс);

нейтральна оцінка (медіатор може висловити свою думку щодо справедливості та розумності позицій сторін, не нав'язуючи їм жодного рішення. Це може допомогти сторонам краще оцінити свої шанси на успіх у суді та спонукати їх до пошуку компромісу);

мозковий штурм (медіатор стимулює сторін до генерування якомога більшої кількості ідей щодо вирішення спору, не критикуючи їх, задаючи короткі питання у значній кількості. Це може допомогти сторонам знайти нові та креативні рішення, які вони раніше не розглядали);

рольова гра (сторони розігрують ролі одне одного, щоб краще зрозуміти аргументи та емоції один одного. Це може допомогти їм зменшити ворожість та знайти спільну мову);

інтереси, а не позиції (медіатор допомагає сторонам зосередитися на своїх інтересах, а не на жорстких позиціях. Це може допомогти їм знайти спільні інтереси та рішення, які задовольняють потреби обох сторін);

пошук спільних цінностей (медіатор допомагає сторонам знайти цінності, які їх об'єднують, наприклад, справедливість, чесність, повага до закону. Це може допомогти їм побудувати довіру одне до одного та знайти рішення, яке буде відповідати цим цінностям);

позитивна комунікація (медіатор навчає сторони ефективних методів спілкування, таких як активне слухання, ввічливе висловлення своїх думок, уникнення звинувачень та образ. Це може допомогти їм покращити комунікацію один з одним та знайти спільну мову не лише в цьому конфлікті, а й на майбутнє, а також засвоїти цю навичку для застосування у відносинах з іншими контрагентами);

кероване обговорення (медіатор допомагає сторонам обговорювати спірні питання спокійно та конструктивно, не перериваючи одне одного. Це може допомогти їм краще зрозуміти аргументи один одного та знайти спільні точки дотику);

використання ресурсів (медіатор може залучити до процесу медіації експертів, консультантів або інших фахівців, які можуть допомогти сторонам у вирішенні спору. Це може бути корисно, якщо сторонам не вистачає знань або досвіду для самостійного вирішення проблеми);

поступове врегулювання (медіатор може допомогти сторонам розбити складний спір на менші, більш керовані частини, які можна вирішити поетапно. Це може зробити процес медіації більш прозорим та зрозумілим для сторін, простішим);

завершення медіації (медіатор допомагає сторонам підвести підсумки досягнутих домовленостей, оформити їх у письмовому вигляді та визначити подальші кроки. Це може допомогти сторонам чітко зафіксувати результати медіації та забезпечити їх виконання).

Альтернативи (BATNA (Best Alternative To a Negotiated Agreement) та WATNA (Worst Alternative To a Negotiated Agreement) – це два ключові поняття в теорії та практиці переговорів, які допомагають сторонам краще оцінити свою переговорну позицію та прийняти обґрунтовані рішення. BATNA – це найкраща альтернатива угоді, яку можна досягти шляхом переговорів. Це те, що сторона може зробити, якщо не зможе досягти угоди з іншою стороною. WATNA – це найгірша альтернатива угоді, яку можна досягти шляхом переговорів. Це те, що станеться, якщо сторони не зможуть досягти жодної угоди. WATNA може включати значні фінансові втрати, пошкодження репутації, загострення конфлікту. BATNA та WATNA – це не просто фіксовані точки, а скоріше діапазони можливих альтернатив.

Важливо зазначити, що вибір медіаційних технік із широкого арсеналу можливих у переговорному процесі залежить від конкретних обставин кожного конфлікту та суб'єктного складу.

Крім того, важливо, щоб сторони конфлікту були готові до участі в медіації та щиро прагнули досягти мирного врегулювання спору. Медіація не може бути успішною, якщо одна зі сторін не схильна до консенсусу або має нереалістичні очікування.

РОЗДІЛ 4. ДОКУМЕНТИ МЕДІАТОРА

Загальне документальне оформлення медіації в Україні включає наступні основні документи, які необхідні для організації процесу

- Угода про застосування процедури медіації (сторони можуть прийти до вас з угодою або медіаційним застереженням).

- Договір про підготовку до медіації або NDA, якщо одна із сторін розглядає процедуру медіації, але вже на етапі підготовки планує надати документи, які містять конфіденційну інформацію або комерційну таємницю).

- Запрошення або Пропозиція про звернення до процедури до медіації (від однієї із сторін). Вам як медіатору все одно потрібно мати у власному кейсі цей документ.

- Запрошення або Пропозиція до медіації (підготовкою займається медіатор).

- Договір про проведення медіації (див. новий Закон про медіацію). Одночасно рекомендую підписувати NDA щодо особливостей збереження інформації.

- Меморандум про взаєморозуміння – проміжний документ під час медіації, якщо наявні перерви між сесіями.

- Угода за результатами медіації — угода, що фіксує результат домовленості сторін медіації у погодженій між ними усній чи письмовій формі з урахуванням вимог закону (див. новий Закон про медіацію) або може бути Меморандум про взаєморозуміння, якщо сесії вимагають консультацію окремого спеціаліста. У такому разі угода буде підписана після консультування.

- Угода про припинення процедури медіації без досягнення згоди щодо наявних розбіжностей – підписується всіма сторонами спору у разі, якщо під час процедури медіації сторони не дійшли згоди.

- Угода про продовження процедури медіації, якщо сторони самостійно припинили процедуру медіації, але через певний час вирішили продовжити медіації і повторно з тим самим кейсом звернулися до медіатора.

- Заява про припинення процедури медіації (від медіатора).

- Заява про припинення процедури медіації (зі сторони однієї із сторін). Не потрібно ніяких нотаріальних посвідчень.

- Заява про (призначення) ще одного або декількох медіаторів (від медіатора), якщо на це погоджуються сторони.

- Акт наданих послуг.

Далі у розділі наведено зразки відповідних документів:

4.1. Зразок 1 Договору про проведення медіації

ДОГОВІР ПРО ПРОВЕДЕННЯ МЕДІАЦІЇ
Договір про надання інформаційно-консультаційних послуг
(проведення процедури медіації)
ЗРАЗОК № 1

Сторони,
Замовник 1 _____ - (ПБ) та
Замовник 2, _____ -
(ПБ) (далі обоє – Замовники або Сторони Медіації), з однієї сторони, та медіатор
- _____ (ПБ), далі – Виконавець, з іншої сторони,
уклали цей Договір про наступне:

1. Предмет Договору

1.1. Замовники доручають, а Виконавець приймає на себе зобов'язання організувати та провести надання інформаційно-консультаційних послуг (проведення процедури медіації) відповідно до вимог чинного законодавства.

2. Загальні положення

2.1. Медіація - це метод вирішення конфліктів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту.

2.2. Процедура медіації проводиться на принципах: 1) добровільності; 2) конфіденційності; 3) нейтральності; 4) незалежності та неупередженості Медіатора; 5) самовизначення та рівності прав Сторін Медіації. Принципи Медіації поширюються на стадію підготовки до Медіації.

2.3. Медіатором(-ами) за цим Договором сторонами обрано – _____.

2.4. Процедура Медіації проводитиметься щодо обставин/конфлікту/спору, зазначених Замовниками в Заявах про Медіацію.

2.5. Місце проведення Медіації. Медіація проводитиметься

2.6. Строки проведення Медіації. Загальний строк Медіації встановлюється в 90 календарних днів з моменту укладення цього Договору. За потреби Сторони Договору можуть домовитись про продовження строку Медіації. Мінімальний обсяг Медіації становить 1 (одна) Медіаційна сесія (зустріч) тривалістю до 2 годин.

2.7. Мова проведення Медіації. Процес Медіації відбуватиметься українською та/або іншою мовою, за погодженням учасників Медіації.

3. Умови та порядок проведення медіації

3.1. Медіатор не приймає жодного рішення за наслідками процедури медіації, а лише допомагає сторонам у їх прагненні з'ясувати спірні питання, розробити можливі варіанти їхнього розв'язання та прийняти рішення, яке б задовольнило усіх учасників конфлікту. Медіатор керує процесом медіації. Медіатор не надає ніяких правових та інших порад, консультацій та пропозицій.

3.2. Медіатор зобов'язаний бути нейтральними та неупередженими. Медіатор допомагає сторонам (без винятку) належним чином та у достатньому обсязі озвучити свої інтереси та сформувані остаточне рішення з того чи іншого спірного питання і оформити його окремою угодою за бажанням сторін.

3.3. В свою чергу, сторони погоджуються з тим, що на процес медіації вони погодилися добровільно, без стороннього примусу. Сторони приймають принципи, правила та умови проведення медіації.

3.4. У разі коли сторони забажають припинити процес медіації до її завершення, вони зобов'язуються повідомити про це медіатора та іншу сторону на особистій зустрічі за участю всіх учасників спору.

3.5. Медіація – це конфіденційна процедура. Треті особи залучаються до процесу медіації лише за згодою сторін. Вся інформація, отримана медіатором (-ами) та учасниками медіації під час проведення процедури медіації, є конфіденційною. Медіатор та сторони беруть на себе зобов'язання не розголошувати її, про що підписують додаток 1 до цього договору.

3.6. Медіація проводиться Медіатором (Медіаторами) з дотриманням вимог Закону України "Про Медіацію", інших нормативно-правових актів, договору про проведення Медіації (правил проведення Медіації) та норм професійної етики Медіатора.

3.7. Під час проведення Медіації Сторони прикладають максимум зусиль для виваженого, усвідомленого та швидкого проведення Медіації, для чого кожна зі Сторін:

- сумлінно та щиро бере участь в процесі Медіації;
- говорить по черзі, не перебиваючи іншу Сторону;
- звертається один до одного на ім'я, ім'я по-батькові, або в інший прийнятний для всіх учасників Медіації спосіб;
- утримується від звинувачень, нападок та образ інших Сторін;
- задає питання виключно з метою прояснення та розуміння обставин ситуації;
- не зловживає своїми правами та довірою інших учасників Медіації;
- не телефонує медіатору (-ам) між медіаційними сесіями, окрім випадків зміни дати або часу зустрічі
- виконує вказівки Медіатора щодо процедурних питань.

3.8. Сторони Медіації та інші залучені до Медіації учасники мають право в будь-який момент відмовитися від участі в ній.

3.9. Медіація може бути проведена до звернення до суду, третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу або під час досудового розслідування, судового, третейського, арбітражного провадження, або під час виконання рішення суду, третейського суду чи міжнародного комерційного арбітражу.

3.10. Медіація не проводиться у конфліктах (спорах), що впливають чи можуть вплинути на права і законні інтереси третіх осіб, які не є учасниками цієї Медіації.

3.11. У випадку якщо сторона (сторони) відмовляються від участі у процедурі і має (мають) намір вийти з Медіації, Медіатор може запросити таку сторону (сторони) до пояснення причини виходу та завершення процедури Медіації, зокрема на відповідній зустрічі.

4. Вартість послуг і умови оплати

4.1. Оплата за надання інформаційно-консультативних послуг (проведення процедури медіації) здійснюється на підставі цього договору та рахунку шляхом перерахування безготівкових коштів на рахунок Виконавця або готівкою.

4.2. Вартість послуг складає:

1.) Координаційна зустріч (тривалістю до 1.5 години) з кожним з Замовників окремо – 2000 (дві тисячі гривень) грн. з кожного Замовника (без урахування ПДВ)

2.) Медіаційна сесія (сумісна – присутні обидва Замовники, тривалістю до 6 годин) – 6500 (шість тисяч п'ятсот) грн. (без урахування ПДВ)

3) У випадку, якщо медіаційна сесія триває понад 6 годин, вартість кожної наступної години складає 900 (дев'ятсот) грн. (без урахування ПДВ)

4.3. Загальна вартість послуг складає _____, ПДВ _____, усього _____ грн

1) вартість Медіаційних сесій сплачується Замовниками у рівних частках, якщо вони не домовилися про інше;

2) вартість Медіаційних сесій сплачується до початку Медіаційної сесії, тобто на умовах попередньої оплати.

4.4. Одночасно з завершенням проведення процедури медіації Замовники підписують Акт приймання-передачі виконання інформаційно-консультаційних послуг (проведення процедури медіації).

4.5. У разі, якщо угода за результатами Медіації не буде укладена або медіація буде припинена достроково у випадках передбачених п.7.2 даного договору оплата за надання інформаційно-консультативних послуг (проведення процедури медіації) не повертається.

4.6. У разі виникнення у процесі медіації додаткових фактичних витрат, понесених медіатором (витрати на проїзд тощо) Сторони медіації зобов'язані відшкодувати їх медіатору у повному обсязі Замовниками у рівних частках.

5. Права та обов'язки учасників Медіації

5.1. Сторони Медіації мають право:

1) за взаємною згодою Сторін Договору залучати до Медіації інших учасників;

2) відмовитися від проведення Медіації;

3) у будь-який момент відмовитися від участі у Медіації;

4) у разі невиконання чи неналежного виконання угоди за результатами Медіації звернутися до суду, третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу в установленому законом порядку;

5) залучати експерта, перекладача та інших осіб, визначених за домовленістю сторін Договору.

5.2. Сторони Медіації зобов'язані:

1) дотримуватися вимог цього Договору та правил проведення Медіації;

2) оплачувати вартість послуг та компенсувати витрати в порядку, встановленому цим Договором;

3) виконувати угоду за результатами Медіації в порядку і строки, встановлені такою угодою;

4) не залучати Медіатора в якості свідка у судових справах (провадженнях) щодо інформації, яка стала йому відома під час підготовки до Медіації та проведення Медіації.

5.3. Медіатор має право:

1) самостійно визначати методику проведення Медіації;

2) отримувати від сторін конфлікту (спору) інформацію про такий конфлікт (спір) в обсязі, необхідному та достатньому для проведення Медіації;

3) на відшкодування витрат, здійснених для підготовки до Медіації та її проведення, а також на оплату послуг за здійснення заходів з підготовки до Медіації та/або її проведення;

4) збирати та поширювати знеособлену інформацію про кількість, зміст, тривалість та результативність проведених Медіацій;

5) відмовитися від участі в Медіації у разі, але не виключно:

- прояву агресії з боку будь-якого учасника Медіації по відношенню до Медіатора чи іншого учасника Медіації у вигляді фізичного чи психологічного насилля, погроз, шантажу тощо;

- прояву Стороною Медіації намірів, відмінних від примирення чи врегулювання конфлікту (спору), іншої недобросовісної поведінки;

- явної наміреної (умисної) незаконності дій та домовленостей сторін Медіації.

5.4. Медіатор зобов'язаний:

1) здійснювати підготовку до Медіації та її проведення відповідно до Закону України "Про Медіацію", Правил, Договору та кодексу професійної етики Медіатора;

2) не розголошувати інформацію, яка стала йому відома під час підготовки та проведення Медіації;

3) повідомляти сторони Медіації до початку та під час проведення Медіації про особисті обставини, відносини Медіатора з однією із сторін Медіації в будь-якій сфері, крім Медіації, про конфлікт інтересів, які можуть викликати обґрунтований сумнів у його нейтральності, незалежності та неупередженості. В разі наявності у Медіатора конфлікту інтересів Медіація може проводитись лише після отримання письмової згоди на те всіх Сторін Медіації;

4) припинити проведення Медіації у разі виникнення суперечності між особистими інтересами та обов'язками Медіатора, яка може вплинути на його нейтральність, незалежність та неупередженість під час проведення Медіації, а також за наявності інших обставин, що унеможливають його участь або вимагають припинення його участі в Медіації;

5) інформувати сторони та інших учасників Медіації про їхні права та обов'язки, принципи і правила проведення Медіації, структуру процедури Медіації, можливість отримання консультацій у відповідних спеціалістів (експертів), наслідки укладення договору про проведення Медіації та/або угоди за результатами Медіації в письмовій чи усній формі, а також про свій професійний досвід та компетенцію;

6) керувати процедурою Медіації.

6. Відповідальність

6.1. У разі невиконання Замовниками обов'язку щодо оплати послуг медіатора чи інших витрат, визначених у розділі 5 даного договору, медіатор має право стягнути відповідні суми заборгованості у судовому порядку.

6.2. У разі невиконання грошового зобов'язання нараховується пеня в розмірі подвійної облікової ставки НБУ за кожен день прострочення.

6.3. За невиконання або неналежне виконання зобов'язань за Договором або Додатків до нього Сторони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства та/або Додатків до цього Договору.

6.4. Виконавець (Медіатор) не несе відповідальності за досягнення Сторонами Медіації (Замовниками) домовленостей, оскільки відповідальними за досягнення згоди є самі Сторони Медіації.

7. Зміна та припинення договору

7.1. До даного договору можуть бути внесені зміни за згодою усіх сторін цього договору. Для внесення змін до даного договору Сторони укладають договір про внесення змін у письмовій формі.

7.2. Медіація і даний договір припиняються у випадках:

- 1) укладенням сторонами Медіації угоди за результатами Медіації;
- 2) із закінченням строку проведення Медіації та/або дії договору про проведення Медіації;
- 3) у разі відмови хоча б однієї із сторін Медіації або Медіатора (Медіаторів) від участі в Медіації;
- 4) у разі виявлення не погодженої сторонами аудіо- або відео- або фото-, чи іншу фіксацію процесу та матеріалів Медіації;
- 5) у випадку нез'явлення сторони/сторін Медіації на обумовлену зустріч без належного попереднього повідомлення Медіатора;
- 6) у разі визнання сторони медіації або медіатора (медіаторів) недієздатною особою або особою, цивільна дієздатність якої обмежена;
- 7) у разі смерті фізичної особи, яка є стороною медіації або ліквідації юридичної особи, яка є стороною медіації;
- 8) в інших випадках відповідно правил проведення Медіації..

7.3. Медіація та даний договір з підстави, зазначеної в п.п.1 п.7.2 даного договору, вважаються припиненими з моменту укладення Сторонами медіації угоди за результатами медіації.

7.4. Медіація та даний договір з підстави, зазначеної в п.п. 2 п.7.2. даного договору, вважаються припиненими з дня спливу строку зазначеного у п.2.6 даного договору

7.5. Припинення Медіації та даного договору з підстави, зазначеної в п.п. 3 п.7.2. даного договору, здійснюються в такому порядку: сторона договору, яка бажає відмовитись від участі у медіації надає під особистий підпис іншим сторонам даного договору письмове повідомлення про відмову від участі у медіації на особистій зустрічі за участю всіх учасників спору. Договір і медіація вважаються припиненими з дня отримання цього письмового повідомлення від сторони на особистій зустрічі за участю всіх учасників спору.

7.6. Медіація та даний договір з підстав, зазначених в п.п.4-7 п.7.2. даного договору, вважаються припиненими з моменту настання юридичних фактів, зазначених у даних підпунктах, або набрання законної сили відповідним рішенням суду.

7.7. Медіація та даний договір припиняються у разі дострокового розірвання договору за домовленістю сторін. Розірвання даного договору здійснюється шляхом укладення договору про розірвання у письмовій формі.

8. Інше

8.1. Правовідносини Сторін, що виникають із Договору, регулюються чинним законодавством України.

8.2. Цей Договір складений українською мовою у трьох примірниках - по одному для кожної Сторони.

8.3. Даний Договір набирає чинності з моменту його підписання Сторонами.

8.4. Сторони домовились, що будь-які спори, які виникають у зв'язку з виконанням, порушенням, припиненням, або недійсністю Договору _____, до звернення до суду спробують вирішити за допомогою процедури медіації із залученням медіатора _____ (ПІБ медіатора) _____ (або медіатора з _____ (назва організації) _____).

ЗАМОВНИКИ

Замовник 1 _____

Замовник 2 _____

Виконавець

4.2. Зразок 2 Договору про проведення медіації

ДОГОВІР ПРО ПРОВЕДЕННЯ МЕДІАЦІЇ ЗРАЗОК № 2

Шевченко Тарас Тарасович (надалі – Сторона 1), Петренко Степан Степанович (надалі – Сторона 2), які також разом надалі іменуються – Сторони, а також Прокопенко Прокопія Прокоповна - фізична особа-підприємець, ідентифікаційний номер XXXXXXXXX, яка діє на підставі Свідоцтва про державну реєстрацію (Номер запису XXXXXXXX), від 01.01.2023 р., (надалі – Медіатор),

розуміючи терміни в такому значенні:

Медіація – це процедура врегулювання конфлікту (спору) шляхом переговорів сторін конфлікту (спору) за допомогою одного або кількох посередників – медіаторів.

Медіація ґрунтується на принципах:

- добровільної участі;
- активності сторін медіації;
- самовизначення медіатора і сторін медіації;
- незалежності та нейтральності медіатора;
- толерантності;
- правдивості і щирості намірів;
- конфіденційності інформації, отриманої під час медіації, та щодо факту медіації. Медіатор – це спеціально підготовлений посередник, який допомагає сторонам конфлікту (спору) у його врегулюванні шляхом організації і забезпечення структурованого переговорного процесу та налагодження комунікації між сторонами,

уклали цей Договір про проведення процедури медіації (надалі – Договір) про таке:

1. Предмет договору

1.1. Сторони погодилися провести процедуру медіації щодо «спірного питання, пов'язаного з розділом батьківського майна».

1.2. Для проведення процедури медіації Сторони за взаємним погодженням визначили одноосібно медіатора Прокопенко Прокопію Прокоповну.

1.3. Строки проведення процедури медіації. Сторони погодилися провести щонайменше 1 (одну) медіаційну сесію тривалістю не менше 2-х астрономічних годин, що призначено на: 01.08.2024 року о 10.00.

Рішення про продовження процесу врегулювання спору шляхом Медіації Сторони прийматимуть спільно з Медіатором за потреби. Загальний строк врегулювання спору за цим Договором не повинен перевищувати 60 календарних днів з дати першої зустрічі.

2. Послуги медіатора, права та обов'язки

2.1. Медіатор допомагає налагодити комунікацію між сторонами. Медіатор не висловлює оцінок щодо змісту конфлікту (спору) та його учасників і не надає порад щодо його вирішення (за винятком оціночної медіації, про яку медіатор попереджає Сторони заздалегідь та узгоджує з ними проведення саме оціночної медіації) та не приймає жодних рішень щодо конфлікту (спору).

2.2. Медіатор, проконсультувавшись зі Сторонами (у разі потреби, і їхніми представниками), буде в установленому порядку виконувати наступні дії:

- проводити зустрічі з будь-якою Стороною (всіма Сторонами) до проведення медіації, якщо Сторони вважатимуть за необхідне і виявлять бажання або якщо Медіатор вирішить, що це необхідно і Сторони погодяться;

- визначати процедуру під час Медіації;

- за необхідності брати участь в підготовці угоди, що має націленого на вирішення проблеми.

2.3. Медіатор проведе необхідні приготування до Медіації, в тому числі:

- завершити оформлення цього Договору;

- забезпечить узгодження з усіма Сторонами принципів поділу витрат;

- організовує місце проведення зустрічей і дати, комфортним для всіх учасників Медіації чином;

- організовує обмін інформацією між Сторонами із врахуванням вимог щодо конфіденційності;

- організовує зустрічі зі Сторонами окремо або з усіма одночасно, щоб обговорити будь-які питання або справи, пов'язані з медіацією та по суті спору та його врегулювання;

- буде здійснювати загальне управління справами в зв'язку з проведенням Медіації.

2.4. Медіатор не буде в перебігу терміну дії цього Договору представляти з зв'язку з даними конфліктом будь-яким способом будь-яку з окремо взятих Сторін. Сторони погоджуються з тим, що Медіатор не є представником жодної зі Сторін і не діє будь-яким способом в інтересах будь-якої сторони.

2.5. Цим медіатор підтверджує, що пройшла відповідне навчання та підготовку в достатньому обсязі для здійснення практики медіації. На запит Сторін Медіатор надає їм інформацію відносно свого досвіду та практики Медіації. До початку справи медіатор також має пересвідчитися у власній компетентності для проведення Медіації у конкретній справі між Сторонами.

2.6. Медіатор також цим засвідчує, що бере на себе зобов'язання надавати послуги медіації із дотриманням положень Європейського кодексу етики медіатора.

2.7. Медіатор має повідомити Сторонам медіації про конфлікт інтересів і, в разі його наявності, може проводити Медіацію виключно за письмовою згодою усіх Сторін Медіації.

2.8. Медіатор має право відмовитись від проведення Медіації на будь-якій її стадії у разі: - прояву агресії з боку будь-якого учасника Медіації по відношенню до Медіатора чи іншого учасника медіації у вигляді фізичного чи психологічного насилля, погроз, шантажу тощо;

- прояву Стороною Медіації намірів, відмінних від примирення чи врегулювання конфлікту (спору), іншої недобросовісної поведінки;

- явної наміреної (умисної) незаконності дій та домовленостей сторін медіації.

2.9. Медіатор зобов'язаний відмовитись від проведення медіації на будь-якій її стадії у разі втрати нею нейтральності та неупередженості.

2.10. Медіатор має право розголосити інформацію, отриману конфіденційно під час Медіації, про скоєння чи готування до скоєння тяжкого або особливо тяжкого злочину.

3. Учасники Медіації

3.1. Сторони зобов'язані добросовісно брати участь в Медіації, не зловживати довірою інших учасників, щиро прагнути врегулювати спір.

3.2. Будь-яка Сторона може в будь-який час відмовитися від участі в Медіації, негайно проінформувати про це рішення Медіатора та інших представників.

3.3. Сторони погоджуються з тим, що основні особи-учасники медіації від кожної сторони будуть займатися досить високе положення в організаціях, які вони представляють і володіти всіма повноваженнями для самостійного врегулювання конфлікту. Якщо існують які-небудь обмеження повноважень цих осіб, їх необхідно обговорити з Медіатором до початку Медіації.

3.4. Сторони беруть на себе зобов'язання поінформувати Медіатора до дня Медіації про всіх осіб, які будуть присутні в ході Медіації від кожної із Сторін, включаючи представників, консультантів і тощо.

4. Процес Медіації

4.1. Місце і час проведення медіації узгоджується Медіатором зі Сторонами.

4.2. Медіатор забезпечує проведення процесу Медіації, визначає хід процесу, порядок зустрічей.

4.3. Медіація буде проводиться українською мовою. Будь-яка Сторона надає документи будь-якою іншою мовою або бере участь в Медіації з

використанням будь-якої іншої мови, повинна забезпечити необхідний переклад і обладнання для перекладу.

4.4. Сторони і Медіатор будуть вести записи тільки зі згоди всіх сторін, при цьому всі записи знищуються відразу після завершення процесу Медіації, якщо Сторони спільно не домовляться про інше.

4.5. Будь-яке рішення, досягнуте в ході Медіації, має обов'язкову силу тільки в тому випадку, якщо воно оформлене у письмовому вигляді і підписане Сторонами або від імені Сторін.

4.6. Медіація буде завершена в наступних випадках:

- письмова угода про вирішення конфлікту;
- досягнення порозуміння, що не потребує укладання письмової угоди;
- сторона відмовляється брати участь в Медіації;
- Медіатор, на власний розсуд, оголошує про завершення Медіації або відмовляється брати в ній участь.

4.7. Медіатор може також відкласти проведення Медіації з тим, щоб дати Сторонам можливість обмірковувати конкретні пропозиції, одержання додаткової інформації або з будь-яких інших причин, які, на думку Медіатора, можуть сприяти розвитку процесу Медіації. Медіація триватиме за згодою Сторін.

4.8. В зв'язку з цим конфліктом, незважаючи на проведення Медіації, може бути порушено або продовжений будь-який судовий процес або арбітражний розгляд за відсутності інших домовленостей між Сторонами або рішення суду.

5. Витрати та оплата послуг

5.1. Гонорар Медіатора і інші пов'язані з проведенням Медіації витрати діляться навпіл між сторонами, якщо немає інших домовленостей.

5.2. Гонорар і всі витрати будуть детально розписані в рахунку-фактурі, що мають бути сплачені не пізніше, як протягом 3-х робочих днів з дати виставлення рахунку.

5.3. Кожна Сторона повинна самостійно оплачувати власні витрати і витрати, пов'язані з участю в Медіації.

6. Відповідальність

6.1. Медіатор не несе відповідальність перед Сторонами за будь-які дії або бездіяльності, пов'язані з послугами з проведення Медіації, якщо не було доведено, що ці дія або бездіяльність порушили кодекс поведінки, і щодо цього не було винесено остаточне рішення в ході процесу дисциплінарного розгляду, що регулює професійну діяльність медіатора.

6.2. Сторони зобов'язуються не розголошувати будь-яку інформацію, пов'язану з цим Договором або з його виконанням, процесом Медіації, її результатами без попереднього письмового дозволу іншої Сторони, за винятком випадків, коли надання такої інформації передбачено законодавством. Всі учасники Медіації несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства

України за розголошення без згоди іншої Сторони конфіденційної інформації, що зазначена вище, а також будь-якої інформації щодо іншої Сторони, що стала їм відома в процесі Медіації.

6.3. Для потреб популяризації медіації, для рекламних і навчальних цілей Медіатор може збирати та поширювати знеособлену інформацію про цю справу у формі та в обсязі, що не дозволяє встановити зв'язок інформації про справи із Сторонами.

6.4. Під час медіації, Медіатор може запроваджувати «кокуси» - індивідуальні бесіди медіатора і однієї зі сторін поза межами чутності іншої сторони.

7. Додаткові умови

7.1. Наявність цього Договору не є перешкодою для звернення до суду або третейського суду.

7.2. В кінці процесу Медіатор може попросити Сторони залишити відгуки про його роботу. Це робиться для підтвердження сертифіката про професійну компетенцію Медіатора і в цілях його професійного розвитку. На прохання медіатора і в описаних цілях Сторони залишають свої відгуки в невеликій анкеті, поданій їм Медіатором.

7.3. Цей Договір укладено відповідно до законодавства України, у трьох екземплярах, по одному для кожної із Сторін та медіатора.

7.4. Цей Договір діє з моменту його укладення.

8. Реквізити Сторін Договору та підписи Сторін

Медіатор

П.І.Б./ФОП _____

Адреса: _____

тел. _____

e-mail _____

_____/_____/

Сторона 1

П.І.Б. _____

Адреса: _____

тел. _____

e-mail _____

_____/_____/

Сторона 2

П.І.Б. _____

Адреса: _____

тел. _____

e-mail _____

_____/_____/

4.3. Зразок 3 Договору про надання консультаційних послуг (проведення процедури медіації)

ДОГОВІР № _____
про надання консультаційних послуг
(проведення процедури медіації)
ЗРАЗОК № 3

Ми, медіатор (П.І.Б.) _____ (надалі – Медіатор), з однієї сторони, та (П.І.Б.) _____ (надалі Замовник 1), та (П.І.Б.) _____ (надалі – Замовник 2), з другої сторони, надалі – Сторони/Учасники медіації, уклали даний договір про таке:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. В порядку та на умовах, визначених цим Договором, Медіатор зобов'язується надати Замовникам, які є сторонами конфлікту (спору), консультаційну послугу щодо проведення процедури медіації з метою запобігання виникненню або врегулювання конфлікту (спору) в обсязі від 1 до 5 зустрічей тривалістю до 3 годин кожна. Кількість і тривалість зустрічей може бути збільшена за потреби Замовників послуги.

1.2. Медіація проводиться з метою запобігання виникненню або врегулювання конфлікту (спору) між Замовниками послуги, предметом якого є:

2. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ МЕДІАЦІЇ

2.1. Медіація за даним Договором є позасудовою добровільною, конфіденційною, структурованою процедурою, під час якої Сторони (Замовники) за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються запобігти виникненню або врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів.

Медіація за даним Договором проводиться за взаємною згодою Сторін медіації (Замовників) з урахуванням принципів добровільності, конфіденційності,

нейтральності, незалежності та неупередженості медіатора, самовизначення та рівності прав сторін медіації.

2.2. Медіація за даним Договором може проводитись в офлайн або онлайн (Skype, ZOOM, Вайбер, месенджер тощо) форматах, який визначається за згодою всіх учасників процедури.

2.3. Медіація проводиться у присутності обох Замовників.

2.4. Своїм підписом під цим Договором Замовники засвідчують про те, що:

2.4.1. Мають достатньо повноважень для прийняття рішення щодо врегулювання конфлікту (спору), який виник між ними та є предметом медіації.

2.4.2. Добровільно погодились на процес медіації, без стороннього примусу.

2.4.3. Приймають принципи, правила та умови проведення медіації.

2.5. У разі конфлікту інтересів подальша участь у процесі медіатора допустима лише за згодою сторін медіації.

2.6. Вартість послуг складає:

2.6.1. Інформаційно-оціночна зустріч тривалістю до 1,5 години проводиться з кожним з Замовників послуги окремо – _____ грн за 1 годину.

2.6.2. Спільні зустрічі за участі двох Замовників послуги - _____ грн за 1 годину.

2.6.3. Вартість зустрічей сплачується Замовниками послуги в рівних частинах, крім випадків, якщо вони домовились між собою про інше.

2.7. Строки та місце проведення медіації
_____.

2.8. Мова (мови) проведення медіації
_____.

3. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ МЕДІАТОРА. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ МЕДІАЦІЇ

3.1. Медіатор має право:

3.1.1. Самостійно визначати методику проведення медіації, за умови дотримання вимог закону, правил проведення медіації та норм професійної етики медіатора.

3.1.2. Отримувати від сторін конфлікту (спору) інформацію про такий конфлікт (спір) в обсязі, необхідному та достатньому для проведення медіації.

3.1.3. На відшкодування витрат, здійснених для підготовки до медіації та її проведення, а також на оплату послуг за здійснення заходів з підготовки до медіації та/або її проведення у розмірі _____ грн.

3.1.4. Збирати та поширювати знеособлену інформацію про кількість, тривалість та результативність проведених ним медіацій.

3.1.5. Відмовитися від участі в медіації.

Медіатор також має інші права передбачені цим Договором та чинним законодавством України.

3.2. Медіатор зобов'язаний:

3.2.1. Здійснювати підготовку до медіації та її проведення відповідно до закону, правил проведення медіації та кодексу професійної етики медіатора.

3.2.3. Під час підготовки до медіації надавати сторонам конфлікту (спору) для ознайомлення кодекс професійної етики, якого він дотримується у своїй діяльності.

3.2.4. Не розголошувати інформацію, яка стала йому відома під час підготовки та проведення медіації.

3.2.5. Бути нейтральним та неупередженим.

3.2.6. Повідомляти сторони медіації до початку та під час проведення медіації про особисті обставини, відносини медіатора з однією із сторін медіації в будь-якій сфері, крім медіації, про конфлікт інтересів, які можуть викликати обґрунтований сумнів у його нейтральності, незалежності та неупередженості.

3.2.7. Припинити проведення медіації у разі виникнення суперечності між особистими інтересами та обов'язками медіатора, яка може вплинути на його нейтральність, незалежність та неупередженість під час проведення медіації, а також за наявності інших обставин, що унеможливають його участь або вимагають припинення його участі в медіації.

3.2.8. Інформувати сторони та інших учасників медіації про їхні права та обов'язки, принципи і правила проведення медіації, структуру процедури медіації, можливість отримання консультацій у відповідних спеціалістів (експертів), наслідки укладення договору про проведення медіації та/або угоди за результатами медіації в письмовій чи усній формі, а також про свій професійний досвід та компетенцію.

3.2.9. Керувати процедурою медіації.

3.2.10. Виконувати інші обов'язки, передбачені законом та іншими правовими актами, договором про проведення медіації та правилами проведення медіації.

3.3. Медіатор розпочинає медіаційну процедуру з ознайомлення Замовників послуги/їх законних представників з правилами та принципами медіації. Медіатор забезпечує надання Замовникам послуги/їхнім законним представникам допомоги для усвідомлення сторонами конфлікту/спору обставин конфлікту, його можливих наслідків, способу розв'язання.

За згодою сторін під час спільного засідання або поза його межами медіатор за необхідності проводить окремі зустрічі з тією чи іншою стороною конфлікту/спору (індивідуальні медіаційні сесії). Зміст індивідуальних сесій обговорюється з іншою стороною лише за згодою сторони, яка була присутня на індивідуальній медіаційній сесії.

3.4. У разі необхідності сторони та медіатор погоджують дату, час та місце проведення наступної медіаційної сесії.

3.5. Медіатор керує процесом медіації, допомагає сторонам налагодити комунікацію, пояснити одна одній своє бачення конфлікту/спору, визначити шляхи його розв'язання, проаналізувати та за необхідності скорегувати можливо варіанти рішень, домовленості, а також досягти згоди щодо розв'язання конфлікту/спору.

3.6. Медіатор, за бажанням Замовників, виконує дії щодо складання письмової угоди за результатами медіації за окрему оплату за домовленістю.

3.7. Медіатор застосовує індивідуальний підхід та з повагою ставиться до раси, національності, культури, віросповідання, віку, статі, стану здоров'я, інших індивідуальних особливостей Замовника, проводить свою діяльність з повагою до гідності Замовника та з недопущенням негуманних і дискримінаційних дій щодо них.

3.8. Медіатор не має права:

3.8.1. Поєднувати функцію медіатора з функцією іншого учасника медіації в одному конфлікті (спорі).

3.8.2. Надавати сторонам медіації консультації та рекомендації щодо прийняття рішення по суті конфлікту (спору).

3.8.3. Приймати рішення по суті конфлікту (спору) між сторонами медіації.

3.8.4. Примушувати сторони до прийняття будь-якого рішення, давати оцінку діям сторін, приймати позицію будь-якої сторони.

3.8.5. Бути представником або захисником будь-якої із сторін у досудовому розслідуванні, судовому, третейському чи арбітражному провадженні у конфлікті (спорі), в якому він є чи був медіатором.

3.8.6. Перешкоджати сторонам у прийнятті будь-якого рішення не забороненого чинним законодавством щодо розв'язання конфлікту/спору.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗАМОВНИКІВ

4.1. Замовники мають однакові права та обов'язки. Замовники мають право:

4.1.1. Брати участь у переговорах, докласти необхідних зусиль для вироблення варіантів/шляхів розв'язання конфлікту (спору).

4.1.2. Висловлювати свої думки, пропонувати варіанти розв'язання конфлікту/спору, робити заяви, подавати документи, які стосуються конфлікту/спору.

4.1.3. Відмовитись в будь-який момент від участі в медіації.

4.1.4. Укласти угоду за результатами медіації про спільне рішення сторін щодо врегулювання конфлікту (спору) як в усній, так і письмовій формі.

4.1.5. Відмовитись від укладення угоди за результатами медіації.

4.1.5. За потреби, за згодою другого Замовника, залучати до процедури медіації (у тому числі на договірних засадах) інших фахівців.

4.2. Замовники послуги зобов'язуються:

4.2.1. Шанобливо ставитися до медіатора та інших учасників медіації.

4.2.2. Ознайомитись із переліком і змістом заходів щодо дотримання принципу конфіденційності.

4.2.3. Не телефонувати медіатору між медіаційними сесіями, окрім організаційних питань.

4.2.4. Виконувати досягнуті домовленості.

4.3. Замовники та законні представники Замовників послуги несуть відповідальність згідно з чинним законодавством у разі застосування ними фізичного чи іншого насильства щодо медіатора, сторін медіації.

5. ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ

5.1. Сторони Договору не несуть відповідальність за невиконання даного Договору в разі виникнення форс-мажорних обставин.

5.2. Сторона Договору, для якої внаслідок форс-мажорних обставин стало неможливим виконання зобов'язань, вживає заходів щодо повідомлення про них протилежної Сторони за даним Договором.

6. УМОВИ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ

6.1. Вся інформація, отримана Сторонами Договору чи учасниками медіації під час її проведення, є конфіденційною, окрім інформації, що свідчить про загрозу психологічному або фізичному стану дитині або сторін медіації, Медіатора.

6.2. Сторони медіації, Сторони конфлікту (спору) можуть встановити додаткові вимоги щодо конфіденційності інформації та підписати відповідну додаткову угоду.

6.3. Кожна із Сторін даного Договору та медіатор беруть на себе зобов'язання та зберігають конфіденційність отриманої від іншої Сторони Договору, медіатора інформації, а також здійснюють усі можливі заходи, щодо збереження отриманої інформації від розголошення згідно з чинним законодавством України.

6.4. Передача інформації третім особам, опублікування або інше розголошення конфіденційної інформації в період дії даного Договору та після його закінчення або розірвання може здійснюватися виключно з письмової згоди Сторін Договору, незалежно від причин розірвання Договору.

6.5. Аудіо- та відеозапис процесу медіації без попередньої домовленості з усіма її учасниками і Медіатором забороняється. У разі виявлення фактів несанкціонованого запису процесу медіації може бути зупинений або завершений.

6.6. Сторони Договору зобов'язуються не залучати медіатора у якості свідка у судовому провадженні.

7. СТРОКИ ДІЇ ДОГОВОРУ ТА ІНШІ УМОВИ

7.1. Договір вступає в силу з моменту підписання Сторонами і діє до повного його виконання.

7.3. Медіація припиняється Медіатором у разі виникнення наступних підстав:

7.3.1. Укладенням сторонами медіації угоди за результатами медіації.

7.3.2. Із закінченням строку проведення медіації та/або дії договору про проведення медіації.

7.3.3. У разі відмови хоча б однієї із сторін медіації або медіатора (медіаторів) від участі в медіації.

7.3.4. У разі визнання сторони медіації або медіатора (медіаторів) недієздатною особою або особою, цивільна дієздатність якої обмежена.

7.3.5. У разі смерті фізичної особи, яка є стороною медіації, або ліквідації юридичної особи, яка є стороною медіації.

7.3.6. Невиконання умов даного договору сторонами.

7.3.7. В інших випадках відповідно до цього договору про проведення медіації та правил проведення медіації.

7.4. Даний договір складений українською мовою, у трьох примірниках по одному для кожної із Сторін, що мають однакову юридичну силу.

7.5. До даного Договору можуть вноситись зміни та доповнення за письмовою згодою Сторін у формі додатків, що стають невід'ємною частиною цього Договору.

7.6. Надання послуг не передбачених даним Договором здійснюється на підставі додаткових угод.

7.7. У разі виникнення у учасників медіації бажання (наміру) припинити її проведення, такі учасники зобов'язуються невідкладно повідомити про це Медіатора, інших учасників медіації на найближчій спільній зустрічі або у письмовому вигляді будь-яким доступним способом (смс, поштовим відправленням, електронним відправленням).

8. РЕКВІЗИТИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН

Медіатор

П.І.Б./ФОП _____

Адреса: _____

тел. _____

e-mail _____

_____/_____/

Замовник 1

П.І.Б. _____

Адреса: _____

тел. _____

e-mail _____

_____/_____/_____

Замовник 2

П.І.Б. _____

Адреса: _____

тел. _____

e-mail _____

_____/_____/_____

4.4. Зразок Акту приймання-виконання надання інформаційно-консультаційної послуги (проведення Процедури медіації)

АКТ № _____

**Приймання-виконання надання інформаційно-консультаційної
послуги (проведення Процедури медіації)**

ЗРАЗОК

Ми, Сторони,

_____ (П.І.Б), Замовник 1

_____ (П.І.Б) Замовник 2

з однієї сторони,

та Виконавець: _____ з іншої
сторони,

склали цей Акт про те, що на підставі наведених документів: Договору
про надання інформаційно-консультаційних послуг (проведення Процедури
медіації) № _____ від «___» _____ 2025 р.

Виконавцем були надані такі послуги:

№ _____

Найменування робіт, послуг: _____

Кіл-ть Од. _____

Ціна, грн. _____

Сума, грн. _____

1 Інформаційно-консультаційні послуги (проведення медіації)
_____ год. ____,00 ____,00

Загальна вартість консультаційних послуг складає (за проведену
медіаційну сесію) ____,00 (_____ гривень) 00 коп.

Замовники претензій по об'єму, якості та строкам надання послуг не
мають.

ЗАМОВНИКИ

Замовник 1 _____

Замовник 2 _____

Виконавець

М.П.

4.5. Зразок Додатку до договору про надання інформаційно-консультаційних послуг (проведення процедури медіації)

Додаток 1
до договору № _____
про надання інформаційно-консультаційних послуг
(проведення процедури медіації)
від «___» _____ 2025 р.
ЗРАЗОК

Заява про конфіденційність
Ми, Сторони,

Замовник 1 _____
Замовник 2 _____
та
Виконавець(-ці) - Медіатор(и)
1. _____
2. _____,

Домовилися про наступне:
Предмет:

1. Ставитись до будь-якої інформації (факти, інтереси, варіанти рішень тощо), що прозвучить в процесі медіації, як до конфіденційної і не допускати її розголошення поза колом осіб, що брали участь у медіації, а також використання цієї інформації в будь-якому вигляді у медіа, адміністративному, кримінальному чи інших судових процесах. Якщо медіатор отримав від однієї із сторін конфіденційну інформацію, він може розкрити таку інформацію іншій стороні (сторонам) лише за згодою сторони, яка надала таку інформацію.

2. Винятком є випадки:

2.1. коли учасники зустрічі добровільно домовляться про можливість розголошення інформації;

2.2. коли отримана інформація, відповідно до чинного законодавства, свідчить про реальну загрозу завдання шкоди людині, загроза державній безпеці. В такому випадку медіатор повинен поінформувати відповідні органи.

3. Домовленість про те, яка інформація є конфіденційною, може бути зафіксована в усному чи письмовому порядку на розсуд медіатора або сторін. Медіатор повинен ретельно перевіряти однакове розуміння усіма сторонами процесу меж конфіденційності.

Зобов'язання, що виникають:

4. З підписанням цієї заяви учасники медіації зобов'язуються зберігати у таємниці зміст цього процесу медіації і всю, пов'язану з цим інформацію, по відношенню до третіх осіб. Це зобов'язання чинне і після завершення процесу медіації. З метою збереження конфіденційності Сторін Сторони домовилися про заборону фіксації спілкування і обговорення будь-яких питань між ними, а також процедури медіації за допомогою будь-яких фото-, аудіо- або відео записуючих пристроїв. Всі записи Медіатора знищуються відразу після завершення процесу Медіації, якщо Сторони не домовляться про інше

5. Сторони зобов'язуються не називати медіатора свідком тих фактів, які стали відомі сторонам лише в ході процесу медіації. Медіатор може скористатися чинним правом про відмову від дачі свідчень.

6. Роз'яснення, документація та інформація, яка надається письмово чи усно під час медіації, може використовуватись сторонами виключно для медіації. У всіх випадках пряме чи непряме використання цієї інформації недопустиме в судовому чи арбітражному розгляді справи, хіба що ця інформація була відома сторонам не в рамках медіації або ця інформація не була конфіденційною.

7. Ці зобов'язання розповсюджуються також на інших учасників, експертів, свідків чи інших третіх осіб, залучених до процесу медіації. Перед проведенням медіації, тобто до початку того засідання, до якого ці особи причетні, залучені фахівці підписують відповідні заяви про конфіденційність.

Наслідки розголошення:

8. У разі розголошення конфіденційної інформації, особа, яка порушила зобов'язання, може бути притягнута до цивільно-правової відповідальності про відшкодування збитків, завданих розголошенням. У разі проведення медіації у приміщенні, яке надане однією із сторін, медіатор не несе відповідальність за розголошення конфіденційної інформації.

9. Порушення умови про конфіденційність хоча б однією з сторін процесу автоматично знімає зобов'язання щодо конфіденційності з інших сторін процесу.

У разі пред'явлення Стороною Медіації вимог до Медіатора щодо невиконання чи неналежного виконання ним умов цього Договору Медіатор звільняється від обов'язку збереження конфіденційної інформації в межах, необхідних для захисту його прав та інтересів.

10. Зобов'язання, які виникають у зв'язку з цією угодою виникають від моменту підписання і діють до тих пір, поки сторонами не буде досягнуто домовленості про інше.

Підписи:

Замовник 1 _____

Медіатор 1 _____

Замовник 2 _____

Медіатор 2 _____

Дата _____

Місце _____

4.6. Зразок 1 Запрошення на медіацію

ЗАПРОШЕННЯ НА МЕДІАЦІЮ ЗРАЗОК № 1

Шановний/шановна [Ім'я другої сторони],

Я пишу Вам з пропозицією організувати проведення переговорів з метою запобігання виникненню або врегулювання конфлікту (спору), за участю медіатора(-ів), між Вами та (вказати контакти іншої сторони).

Медіація - це ефективний спосіб досягнення взаєморозуміння та вирішення проблем без судових процедур.

Всі обговорення залишаються конфіденційними.

Я можу допомогти знайти Вам взаємовигідне рішення, залишаючись нейтральною.

Участь у медіації є добровільною.

Якщо Ви готові розглянути цей варіант, давайте обговоримо деталі та визначимо спільний час для проведення медіації.

У вкладенні до цього листа надсилаю Вам свій Кодекс етики медіатора для ознайомлення.

Мої контакти: адреса місцезнаходження _____,
_____.

Ел. Пошта: _____, телефон: _____

З найкращими побажаннями,

4.7. Зразок 2 Запрошення на медіацію

ЗАПРОШЕННЯ НА МЕДІАЦІЮ ЗРАЗОК № 2

П.І.Б
вул. Вулиця, буд. 1
Ваше місто, Країна, 123456
(+38) (000) 000-00-00
no_reply@example.com
12 липня 20XX р.
П.І.Б Отримувача
вул. Вулиця, буд. 1
Ваше місто, Країна, 123456
(+38) (000) 000-00-00
no_reply@example.com

Шановна/-ий _____ !

До мене, _____, як до медіатора звернувся/-лась _____ для вирішення конфлікту/спору між вами за допомогою процедури медіації. Медіація - це переговори сторін задля вироблення взаємоприйняттого рішення конфліктної ситуації, які відбуваються за допомогою та з підтримкою медіатора. В нашій взаємодії ми будемо керуватися наступними принципами медіації: конфіденційності, добровільності та нейтральності. У вкладенні до цього листа надсилаю Вам свій Кодекс медіатора для ознайомлення.

Прошу Вас надати мені відповідь чи згодні Ви взяти участь в процедурі медіації, відповівши на цей лист.

При Вашій згоді, наступним етапом буде обговорення всіх деталей медіації, а саме зручного часу для проведення зустрічей, підписання договорів, оплату тощо.

Якщо у Вас виникнуть додаткові запитання я з радістю Вам на них відповім.

З повагою,

4.8. Зразок 3 Запрошення на медіацію

ЗАПРОШЕННЯ НА МЕДІАЦІЮ ЗРАЗОК № 3

Представнику компанії
ТОВ "Seven"
Ткаченко Тарас Валерійович

ЗАПРОШЕННЯ НА МЕДІАЦІЮ

Шановний Тарас Валерійович, у зв'язку із зверненням Вашого клієнта (Замовлення № 22-02) на виконання меблів у квартирі ЖК “Seven” запрошуємо Вас на зустріч для альтернативного засобу врегулювання спору – медіації, ефективної процедури із залученням нейтрального фахового посередника з числа медіаторів – членів ГО “Національна асоціація медіаторів України”.

Медіатор – це спеціально підготовлений посередник, який допомагає сторонам конфлікту у його врегулюванні шляхом організації і забезпечення структурованого переговорного процесу та налагодження комунікації між сторонами.

Медіація – це процедура врегулювання конфлікту шляхом переговорів сторін конфлікту за допомогою одного або кількох посередників – медіаторів.

Медіація ґрунтується на принципах:

- добровільної участі;
- активності сторін медіації;
- самовизначення медіатора і сторін медіації;
- незалежності та нейтральності медіатора;
- толерантності;
- правдивості і щирості намірів;
- конфіденційності інформації, отриманої під час медіації, та щодо факту медіації.

Ми готові запропонувати Вам найкращі ексклюзивні умови співпраці.

Уся процедура медіації буде проведена за 7 зустрічей, які відбуватиметься протягом 40-ти днів. Також потрібно підписати договір зі сторонами про проведення медіації.

Проведемо з Вами індивідуальну зустріч та аналогічну з Вашим клієнтом.

Спільно з Вами обов'язково знайдемо шлях вирішення конфлікту та для складання та підписання договору буде залучений юрист.

До зустрічі за адресою"

+38096...

4.9. Зразок 1 Заяви про вихід з медіації (Повідомлення)

ЗАЯВА ПРО ВИХІД З МЕДІАЦІЇ (Повідомлення) ЗРАЗОК № 1

Я, [ПІБ медіатора], медіатор у конкретному спорі, заявляю про свій вихід з медіації. Мої особисті дані та контактна інформація:

ПІБ: [Ваше повне ім'я]

Дата народження: [Дата народження]

Контактний телефон: [Номер телефону]

Електронна пошта: [Адреса електронної пошти]

Мої мотивації для виходу з медіації:

[зазначити мотиваційні аспекти, обставини або причини виходу з посиланням на п. Договору про проведення медіації та ст. Закону України «Про медіацію»]

Я розумію, що мій вихід може вплинути на процес медіації, але я вважаю його обґрунтованим.

Підпис: _____ Дата: _____

Письмове повідомлення отримали:

Сторона 1 _____ (дата, підпис, ПІБ)

Сторона 2 _____ (дата, підпис, ПІБ)

4.10. Зразок 2 Заяви про вихід з медіації (Повідомлення)

ЗАЯВА про вихід з медіації ЗРАЗОК № 2

Я, _____ (ПІБ), керуючись принципом добровільності та п. 5 ч. 1 ст. 11 Закону України «Про медіацію», цією заявою ПОВІДОМЛЯЮ про відмову від участі та, у зв'язку з цим, вихід з процедури медіації, розпочатої на підставі договору №__ від _____ (далі – договір).

Користуюся правом не повідомляти/повідомити про причину прийнятого рішення:

- ☐ конфлікт інтересів;
- ☐ вчинення кримінального правопорушення;
- ☐ порушення принципу медіації: _____
- ☐ порушення умов договору: _____
- ☐ інші причини, що перешкоджають медіації _____

Вихід з процедури медіації є підставою для припинення договору. Однак, його припинення не позбавляє обов'язку дотримуватися конфіденційності та тих зобов'язань, що виникли під час дії договору, якщо сторони не домовилися про інше.

«__»____ 20__

Медіатор _____

4.11. Зразок 1 Заяви на вступ ко-медіатора

ЗАЯВА НА ВСТУП КО-МЕДІАТОРА ЗРАЗОК № 1

Я, [ПІБ], заявляю про своє бажання стати ко-медіатором у медіаційній процедурі між сторонами (вказати сторони медіації) на умовах «Угоди про співпрацю між Головним медіатором (вказати ПІБ) та Ко-медіатором(вказати ПІБ). Мої особисті дані та контактна інформація:

1. ****ПІБ****: [Ваше повне ім'я]
2. ****Дата народження****: [Дата народження]
3. ****Контактний телефон****: [Номер телефону]
4. ****Електронна пошта****: [Адреса електронної пошти]

Мої мотивації для вступу в роль ко-медіатора:

[мотиваційні аспекти, досвід, навички та бажання сприяти вирішенню конфлікту]

Я розумію, що від мене вимагається дотримання етичних норм, конфіденційність, незалежність та об'єктивність у роботі.

Підпис: _____

Дата: _____

4.12. Зразок 2 Заяви про залучення ко-медіатора в процедуру медіації

ЗАЯВА ПРО ЗАЛУЧЕННЯ КО-МЕДІАТОРА В ПРОЦЕДУРУ МЕДІАЦІЇ № _____ від « ____ » _____ ЗРАЗОК № 2

Медіатору _____ - фізична особа-підприємець, ідентифікаційний номер XXXXXXXXX, яка діє на підставі Свідоцтва про державну реєстрацію (Номер запису XXXXXXXX), від 01.01.2022 (надалі – Сторона 1), _____ (надалі – Сторона 2), які також разом надалі іменуються – Сторони, а також _____ - фізична особа-підприємець, ідентифікаційний номер XXXXXXXXX, яка діє на підставі Свідоцтва про державну реєстрацію (Номер запису XXXXXXXX), від 01.01.2023, (надалі – Ко-Медіатор, Медіатор-2).

_____ (Ко-Медіатор, Медіатор-2)
звертається із заявою про залучення до процедури проведення медіації ко-медіатора для врегулювання справи з _____,
(найменування особи, яка залучається до медіації в якості ко-медіатора)
предмет _____ справи

_____ (короткий опис обставин та суті справи)

На підставі вищевикладеного пропоную долучити до процедури медіації справа №__ від__ особу _____ в якості ко-медіатора (спів медіатора). Документи підтверджуючи правовий статус особи _____ як медіатора в розумінні Закону України «Про медіацію», додаються.

(очно у приміщенні або в іншому місці, онлайн або у комбінований спосіб)

Перелік документів, що додаються:

- документальне підтвердження повноважень особи як медіатора, яка підписала заяву;
- докази оплати реєстраційного збору;
- документ, що підтверджує правовий статус заявника;
- документ, що підтверджує правовий статус медіатора який залучається в процедуру;
- копія медіаційної угоди (за наявності);
- згода сторони 1 про залучення ко-медіатора;
- згода сторони 2 про залучення ко-медіатора.

З повагою –
МЕДІАТОР П.І.Б. _____ Підпис: _____

Заявник ознайомлений і згоден:

– на обробку персональних даних з метою їх подальшого використання для проведення процедури медіації;

– на те, що вся кореспонденція стосовно медіаційного провадження буде надсилатися на адресу електронної пошти, зазначену ним у заяві.

Заявник ознайомлений з тим, що відповідно до статей 7 та 10 Правил медіації _____ медіація починається після отримання згоди іншої сторони (сторін) на врегулювання справи із застосуванням медіації та сплати послуг медіаційного збору в порядку, визначеному Договором про медіацію.

Підпис: _____

Всіх, кого це стосується

Стороні 1: _____

адреса: _____

Стороні 2: _____

адреса: _____

4.13. Зразок 1 Угоди за результатами медіації

УГОДА ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МЕДІАЦІЇ ЗРАЗОК № 1

між

Приватним підприємством «Пластскан», в особі директора Бойчука Сергія Павловича, що діє на підставі Статуту, надалі іменоване «Сторона 1»,

та

ПАТ «Страхова компанія «Західна страхова група», в особі начальника юридичного департаменту Коваленка Олега Петровича, що діє на підставі Довіреності, надалі іменоване «Сторона 2»,

разом іменовані «Сторони», а кожен окремо «Сторона»,

Враховуючи те, що відповідно до договору про проведення медіації від 01.05.2024 року, сертифікованим медіатором Шевченко І.І. (сертифікат № 1 від 01.11.2023 року) між Сторонами проведена медіація, Сторони домовились про наступне:

1. ПРЕДМЕТ УГОДИ

1.1. Сторони укладають цю угоду за результатами медіації з метою врегулювання спору щодо виплати страхового відшкодування за договором добровільного страхування нерухомого і рухомого майна, сировини та продукції, укладеним 08.05.2018 року.

2. УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

2.1. Сторона 2 погоджується виплатити Стороні 1 страхове відшкодування у розмірі 4 500 000, 00 гривень (чотири мільйони п'ятсот тисяч гривень 00 коп.).

2.2. Сторони погоджуються, що виплата буде здійснена частинами, а саме:

- Перша частина у розмірі 1 500 000 гривень протягом 30 календарних днів з дати підписання цієї угоди.

- Друга частина у розмірі 1 500 000 гривень протягом 60 календарних днів з дати сплати першої частини виплати;

- Третя частина у розмірі 1 500 000 гривень протягом 90 календарних днів з дати сплати другої частини виплати.

3. СУДОВІ ВИТРАТИ

3.1. Сторона 2 погоджується відшкодувати Стороні 1 судові витрати у розмірі 230 тисяч гривень.

4. ВІДМОВА ВІД ПОДАЛЬШИХ ПОЗОВІВ

4.1. Сторони домовились, що домовленості викладені у цій Угоді є основою для складення мирової угоди по судовій справі № 234/23456н7.

4.2. Сторони домовились погодити текст мирової угоди протягом 5 робочих днів з дати підписання цієї угоди.

4.3. Сторони домовились подати на затвердження погоджену сторонами мирову угоду судді Мачульській О.Г. Господарського суду м. Києва по справі № 234/23456н7 протягом 5 робочих днів з дати погодження тексту мирової угоди.

4.4. Після підписання та виконання Сторонами мирової угоди Сторона 1 зобов'язується не подавати нові позови щодо цього спору.

5. ІНШІ УМОВИ

5.1. Усі питання, що не врегульовані цією угодою, регулюються чинним законодавством України.

5.2. Ця угода набирає чинності з моменту її підписання обома Сторонами та діє до повного виконання Сторонами своїх зобов'язань за нею.

6. ПІДПИСИ СТОРІН:

Сторона 1

Від імені Приватного підприємства «Пластскан»

_____ /Бойчук С. П./

Сторона 2

Від імені ПАТ «Страхова компанія «Західна страхова група»

_____ /Коваленко О. П./

4.14. Зразок 2 Угоди за результатами медіації

УГОДА ЗА РЕЗУЛЬТАТОМ ПРОВЕДЕННЯ МЕДІАЦІЇ ЗРАЗОК № 2

Ми, (П.І.Б.) _____ (далі – Сторона 1), з однієї сторони, та (П.І.Б.) _____ (далі – Сторона 2), з другої сторони, далі – Сторони, уклали цю Угоду за результатами проведення процедури медіації (далі – Угода) про таке:

1. Сторони завершують процедуру медіації, розпочату відповідно до Договору про надання консультаційних послуг (проведення процедури медіації) № _____ від _____ та проведеної за сприяння медіатора _____.

2. Термін, протягом якого проводилася процедура медіації: _____.

3. Предмет спору: _____.

4. В результаті проведеної процедури медіації Сторони домовилися про таке: _____.

4.1. Сторона 1 зобов'язується:

4.1.1. _____ * в строк до _____.

4.1.2. _____ * в строк до _____.

4.1.3. _____ * в строк до _____.

4.2. Сторона 2 зобов'язується:

4.2.1. _____ * в строк до _____.

4.2.2. _____ * в строк до _____.

4.2.3. _____ * в строк до _____.

*(Також зазначаються способи виконання зобов'язань)

5. Угода підлягає виконанню на основі принципів добровільності та сумлінності сторін.

6. У разі невиконання або неналежного виконання зобов'язань Сторін за цією Угодою, а також у випадку виникнення розбіжностей чи труднощів у зв'язку з реалізацією або тлумаченням досягнутих домовленостей в рамках цієї Угоди Сторони розглянуть можливість та необхідність поновлення процедури медіації.

7. Цю Угоду складено в двох примірниках, по одному примірнику для кожної із Сторін.

8. Підписи та реквізити сторін:

Сторона 1

П.І.Б. _____

Сторона 2

П.І.Б. _____

Адреса:		Адреса:	
тел.		тел.	
e-mail		e-mail	
/	/	/	/

5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анкета для реєстру медіаторів. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/magistr-z-mediaciji-ta-menedzhmentu-konfliktiv/rejestr-mediatoriv-mizhnarodnogo-centru-mediaciji/anketa-dlja-rejestru-mediatoriv/>
2. Відомості про професійні стандарти. Національне агентство кваліфікацій: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandarts>
3. Державний стандарт соціальної послуги медіації: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 03 червня 2024 року № 269-Н. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1160-24#Text>
4. Державний стандарт соціальної послуги медіації: затверджено Наказом Міністерства соціальної політики України 03 червня 2024 року № 269-Н. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1160-24#Text>
5. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35-36, № 37. Ст. 446.
6. Кодекс етики медіатора. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
8. Конституція України від 28.06.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
9. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.
10. Магістр з медіації та менеджменту конфліктів. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>
11. Магістр з медіації та менеджменту конфліктів. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/magistr-z-mediaciji-ta-menedzhmentu-konfliktiv/>
12. Міжнародний центр Медіації Бізнес Школи КРОК. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/proekt-jes-erazmus-mediats/>
13. Порядок підтвердження спеціалізації медіатора для надання послуг з медіації, проведення якої забезпечують центри з надання безоплатної правничої допомоги: затверджено Наказом Координаційного центру з надання правничої

- допомоги від 15 серпня 2024 року № 95. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0095419-24#Text>
14. Пояснювальна записка до проєкту Закону України «Про медіацію» 1875-IX від 16.11.2021. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. 2022. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68877
15. Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1875-IX. Відомості Верховної Ради. 2022. № 7. Ст. 51.
16. Про третейські суди: Закон України від 11 травня 2004 року № 1701-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 35. Ст. 412.
17. Професійний стандарт Трудовий медіатор (медіатор трудових спорів): протокол № 05/03/24-4 від 05.03.2024. Національне агентство кваліфікацій: офіційний веб-сайт. 2025. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/597-profstandart_trudovij_mediator_pogodzenij_05032024.pdf
18. Реєстр медіаторів Міжнародного центру медіації. Бізнес Школа КРОК: офіційний веб-сайт. 2025. URL: <https://bs.krok.edu.ua/magistr-z-mediaciji-ta-menedzhmentu-konfliktiv/rejestr-mediatoriv-mizhnarodnogo-centru-mediaciji/>
19. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
20. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41, 42. Ст. 492.
21. CEPEJ(2007)14: European Commission for the Efficiency of Justice, Strasbourg, 7 December 2007. European Commission: official website. 2025. URL: <https://rm.coe.int/16807475b6>
22. CEPEJ(2007)15: European Commission for the Efficiency of Justice, Strasbourg, 7 December 2007. European Commission: official website. 2025. URL: <https://rm.coe.int/1680747683>
23. EU rules on mediation. European Commission: official website. 2025. URL: https://e-justice.europa.eu/63/EN/eu_rules_on_mediation
24. European code of conduct for mediators. Asociace mediátorů ČR: official website. 2025. URL: https://www.amcr.cz/dokumenty/adr_ec_code_conduct_en.pdf
25. John Winslade, Gerald D. Monk Narrative Mediation: A New Approach to Conflict Resolution. John Wiley & Sons, LTD. 2000. 288 p. URL: <https://www.wiley.com/en-us/Narrative+Mediation%3A+A+New+Approach+to+Conflict+Resolution-p-9780787941925#description-section>
26. Mediation Directive 2008/52/EC. European Parliament: official website. 2025. URL: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/226405/EPRS_ATAG_627135_Mediation_Directive-FINAL.pdf

27. Models of Mediation. Steve Hindmarsh Ltd. 2025. URL: <https://www.stevhindmarsh.co.uk/help-and-advice/models-of-mediation/>
28. Narrative Mediation Process. ADR Times. 2022. URL: <https://adrtimes.com/narrative-mediation/>
29. Noll D. Restorative Mediation. ODR.com. 2025. URL: <https://mediate.com/restorative-mediation/>
30. Ravenscroft D. The Evolution of Mediation. Global law experts. 2023. URL: <https://globallawexperts.com/the-evolution-of-mediation/>
31. United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation (New York, 2018) (the "Singapore Convention on Mediation"). United Nations: official website. 2025. URL: https://uncitral.un.org/en/texts/mediation/conventions/international_settlement_agreements
32. What is Restorative Mediation? Restorative Justice Dorset. 2025. URL: <https://www.rjdorset.org.uk/restorative-mediation>

BSK KROK
BUSINESS
SCHOOL

bs.krok.edu.ua

[facebook.com/
BusinessSchoolKROK](https://facebook.com/BusinessSchoolKROK)

[linkedin.com/school/
business-school-krok](https://linkedin.com/school/business-school-krok)

instagram.com/bsk_ua

Київ 2025